

รายงานประจำปี 2566
ANNUAL REPORT 2023

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES

รายงานประจำปี 2566
ANNUAL REPORT 2023

คำนำ

รายงานประจำปี 2566 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ 2566 แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับผลการดำเนินงานสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำเนินการกิจกรรมในการพัฒนาภาคเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนตามนโยบาย “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ของรัฐบาล การนำนวัตกรรมทางการเกษตร มาใช้เป็นกลไกของการพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างรายได้เสริมอาชีพระหว่างการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร การสร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่เกษตรกรให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อบรรลุสู่เป้าหมาย “เกษตรกรต้องอยู่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

ผลสำเร็จของการดำเนินงานในรายงานฉบับนี้เกิดจากความร่วมมือในการดำเนินงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากผู้บริหารของกระทรวง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารรายงานประจำปี 2566 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พุทธศักราช 2566

สารบัญ

หน้า

คำนำ	1
สารบัญ	2
สารรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	3
สารรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	4
สารปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	6
ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	7
ภาพภารกิจผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	11

ส่วนที่ 1 ภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิสัยทัศน์	16
พันธกิจ	16
ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการและตัวชี้วัด ที่ได้จากการใช้จ่ายงบประมาณในปี 2566	17
โครงสร้างองค์กร	18
อัตรากำลัง	19
งบประมาณ	20

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2566

1. นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ	27
1.1 การส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เกิดผลเป็นรูปธรรม	27
1.2 การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน	28
1.3 การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	29
2. นโยบายระยะสั้น : แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	30
2.1 การกระตุ้นเศรษฐกิจเร่งแก้ปัญหาเร่งด่วน	30
2.2 การเตรียมมาตรการรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ	32
3. นโยบายระยะกลาง และระยะยาว	34
3.1 การสร้างรายได้ภาคการเกษตร	34
3.2 การสร้างและขยายโอกาส	56
3.3 การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	61
4. นโยบายวางรากฐานและโครงสร้างพื้นฐานใหม่	63
4.1 การป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติและการเพิ่มความปลอดภัยทางไซเบอร์	63
4.2 การพัฒนาความร่วมมือและขยายการดำเนินงานด้านเกษตรต่างประเทศ	63
4.3 การสนับสนุนการขยายคาร์บอนเครดิต และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	67
ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2566 และแนวโน้มปี 2567	68
แนวทางการดำเนินงานในปี 2567	73

ภาคผนวก

สถานที่ติดต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในสังกัด	77
---	----

สาร

ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย และมีความมั่นคงทางด้านอาหาร รัฐบาลได้มีนโยบายพัฒนาด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพการผลิตควบคู่ไปกับการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การเข้าถึงตลาด และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้สำหรับการผลิตพืชผลทางการเกษตรที่มีคุณภาพตลอดปี และเป็นแหล่งอาหารที่ปลอดภัยของโลก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งดำเนินการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตร โดยมุ่งไปที่การปรับเปลี่ยนวิถีการทำเกษตรแบบดั้งเดิม ด้วยการนำนวัตกรรมทางการเกษตรมาใช้เป็นกลไกของการพัฒนาเศรษฐกิจ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเกษตรกร ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตรสู่ความสำเร็จ เช่น ๑. การจัดตั้งศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร “ศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช” ๒. การปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย ๓. การป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู รับมือภัยธรรมชาติ ๔. การผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๕. การยกระดับ MR. สินค้าเกษตร ๖. การสร้างระบบประกันภัย เกษตรกรไทย สุขใจถ้วนหน้า และ ๗. การส่งเสริมทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG และ Carbon Credit เป็นต้น รวมถึงการสนับสนุนในด้านงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปต่อยอดใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง มุ่งสู่เป้าหมาย “เกษตรกรต้องอยู่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

ผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่าน จะมุ่งมั่น ตั้งใจทำงานในภารกิจที่รับผิดชอบ เพื่อผลักดันให้ภาคเกษตรของไทย มีคุณภาพและศักยภาพการแข่งขันในระดับสากล อันจะเป็นการสร้างเสถียรภาพที่มั่นคงให้แก่ประเทศ ในการที่จะก้าวสู่ความเป็นผู้นำของอาเซียน และสู่ความเป็นเลิศด้านการเกษตรต่อไป

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สาร

นายไชยา พรหมา

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลในภาพรวมของภาคการเกษตร รวมถึงการดูแลด้านปศุสัตว์ที่มีความสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันในด้านปศุสัตว์ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบการผลิตของผู้ประกอบการรายย่อยที่ยังไม่ครบวงจร นับเป็นความท้าทายที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องเร่งดำเนินการให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด และการเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ไปยังประเทศ คู่ค้าใหม่เพื่อช่วยระบายผลผลิตภายในประเทศ ทำให้เกิดความสมดุลและสร้างรายได้แก่เกษตรกร สร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้าภายใต้แนวคิด “ผลิตให้พอ ดูแลให้ดี พัฒนาให้มีคุณภาพ” โดยเริ่มตั้งแต่การพัฒนาพันธุ์สัตว์ การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการดูแลสินค้า ให้ปลอดภัยได้การรับรองมาตรฐานสุขอนามัย สนับสนุนมาตรการปรับเพิ่มราคาซื้อขายน้ำนมดิบ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา การลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ผิดกฎหมายอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งเสริมและผลักดันผ้าไหมไทยให้เป็น Soft Power โดยการส่งเสริมผ้าไทยเอกลักษณ์ในแต่ละจังหวัด ให้นำออกแบบรุ่นใหม่เข้ามาร่วม สร้างสรรค์ผลงานจากผ้าไหมไทยไปสู่เวทีแฟชั่นระดับโลก หรือเป็นส่วนหนึ่งของสินค้าแบรนด์เนมให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล คือ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” พร้อมทั้งการเตรียมรับมือกับสถานการณ์เอลนีโญที่จะส่งผลให้เกิดปัญหาภัยแล้ง โดยติดตาม สถานการณ์น้ำและบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการช่วยเหลือพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จากไฟป่าอย่างเร่งด่วน เพื่อป้องกันและลดปัญหาหมอกควันหรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เสริมสร้าง สุขภาวะที่ดีให้กับเกษตรกรและประชาชนอย่างยั่งยืนต่อไป

ผมขอให้ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง ความสามารถเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร ประชาชน และประเทศชาติสืบไป

(นายไชยา พรหมา)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สาร

นายอนุชา นาคาศัย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การพัฒนาภาคการเกษตร เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่มุ่งมั่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาฐานรากของประเทศอย่างแท้จริง ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักสำคัญในการดูแลเกษตรกรและภาคการเกษตร จึงต้องบูรณาการหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนแนวคิดการทำงานและเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับเกษตรกร รวมถึงขับเคลื่อนการใช้ที่ดินในประเทศให้เต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้นโยบายเร่งด่วน คือ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อช่วยลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิตทำให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสนับสนุนการผลิตในรูปแบบ BCG Model เพื่อรักษาระบบนิเวศเกษตร ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map เช่น ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมไปผลิตพืชอื่นที่เหมาะสม การสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชเสริมหลังนา การปลูกพืชหมุนเวียน ตลอดจนสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ดีมีคุณภาพ เพิ่มผลผลิต และเครื่องมือผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ทันสมัยให้กับชาวนาเป็นการเพิ่มทางเลือกและเกิดการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำกับดูแลในด้านการกำหนด ตรวจสอบ คุ้มครอง ควบคุม และส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตรตั้งแต่ระดับไร่นาจนถึงผู้บริโภค ตลอดจนการเจรจา ระหว่างประเทศในการกำหนดมาตรฐาน และแก้ปัญหาทางการค้าเชิงเทคนิค เพื่อปรับปรุงและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารของไทยให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งเพื่อให้มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

ผมเชื่อมั่นว่า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกคน จะมุ่งมั่นทุ่มเทความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อปกป้องและเสริมสร้างผลประโยชน์ของเกษตรกร โดยยึดมั่นในเหตุผลและหลักวิชาการ ร่วมนำพาประเทศผ่านพ้นวิกฤติปัญหาและผลกระทบในทุกรูปแบบต่อไป

(นายอนุชา นาคาศัย)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สาร

นายประยูร อินสกุล

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการด้านเกษตรกรรม การจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาระบบชลประทาน ส่งเสริมและพัฒนาระบบสหกรณ์ รวมทั้งกระบวนการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรกรรม ซึ่งเป็นภารกิจที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรและเศรษฐกิจของชาติเข้มแข็งสามารถแข่งขันกับนานาอารยประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ในการที่จะขับเคลื่อนภาคการเกษตรไปสู่มาตรฐานสากลและให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ภาคการเกษตรของประเทศไทย ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน เกษตรกรสามารถสร้างรายได้ สร้างคุณภาพชีวิต และสุขภาพที่ดี พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างสมดุล บนพื้นฐานของความร่วมมือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกรและประชาชน

ผมขอขอบคุณในการทำงานของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่าน ที่มีความเข้าใจ ใส่ใจ ในบทบาทหน้าที่และภารกิจของตนเอง และขอส่งกำลังใจให้มีความเข้มแข็ง อดทน มุ่งมั่นในการให้บริการ รวมถึงช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อผลักดันให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่เคียงข้างเป็นที่พึ่งของเกษตรกรตลอดไป

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายประยูร อินทกุล
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายอภัย กุฑริรัมย์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายนวนิตย์ พลเคน
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางลาวาทิราภรณ์ ไฉ่เฉยชะ
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายปรีชา พันธุ์วา
หัวหน้าผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางกวางทัศนีย์ เหืองแก้ว
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางกวางเนติชา วรรณลงว้าง
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางกวางอิงอร ปัญญากิจ
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายชัยวัฒน์ โยธคล
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางกวางเล่าวลักษณ์ สุกกมลเนิธี
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายทวีศักดิ์ รมเดโชพล
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายวุฒิพงศ์ เนียมหลอม
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางอัญชลี สุวิิตตารณ
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางกวางนุชฌา นงนวงค์
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายถาวร ธานี
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายกฤษ สุตตะเหเวทิน
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายนิฏฐิรัต กองทิพย์
อธิบดีกรมการข้าว

นายชูชาติ รักจิตร
อธิบดีกรมชลประทาน

นางฉวีวรรณ อนันนีย์
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

นายบัญญัติ กุงแก้ว
อธิบดีกรมประมง

นายฉมหชวน รัตนหังคฉนวนนท์
อธิบดีกรมปศุสัตว์

นายปราโมทย์ ยาใจ
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

นายकुพิศ พิทักษ์ธรรม
อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นายพิรมพันธ์ คอทอง
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

พันจ่าเอกประเสริฐ ภาลัย
อธิบดีกรมหม่อนไหม

นายวิฑูรย์ ไรจน์
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายพิศาล พงศาพิชณ์
เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร
และอาหารแห่งชาติ

นายวิรัตน์ ปรอบทุกษ์
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
พื้นที่สูง

พลอากาศเอก เลื่อนะ พรรณพิกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตร
เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นายวิชาญ อิงศรีสว่าง
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนา
การวิจัยการเกษตร

นายณกรณ์ ตรรกวิรพัท
ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย

นายปนิธาน หิไชโย
ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

นายปรีดา ชัยกุลฉัตรพร
ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา

นายฉัตรพร ศรีเหือง
ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนม
แห่งประเทศไทย

ภาพภารกิจผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ส่วนที่

1

ภาพรวมของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิสัยทัศน์

เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี
มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
2. พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
3. วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต
4. บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
6. ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
7. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการ และตัวชี้วัดที่ได้จากการใช้จ่ายงบประมาณในปี 2566

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการและตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลงาน
1. เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร			
• แรงงานประมงได้รับการคุ้มครองผ่านระบบการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับต่างด้าว	ราย	40,000	74,385
• ประสิทธิภาพในการดำเนินคดีให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด	ร้อยละ	100	100
• จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพจังหวัดชายแดนใต้ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	60	93.59
2. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร			
• มูลค่าผลผลิตผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญข้าวหอมมะลิ ผ้าไหมไทย (Thai Silk) ปศุสัตว์ ประมงและอื่น ๆ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	4	7.70
• มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมงเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	4	9.49
• อัตราการขยายตัวของปริมาณธุรกิจสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	1	4.18
• รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	12	19.26
3. สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคม			
• เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ	ราย	60,000	114,347
• เกษตรกรได้รับสิทธิเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน	ราย	24,000	25,441
• เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริง	ร้อยละ	60	96.21
• เกษตรกรสูงวัยที่ผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพและนำไปปฏิบัติ	ร้อยละ	80	99.91
4. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล			
• จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และมีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา	ราย	17,640	17,670
• จำนวนพื้นที่เกษตรกรรวมลดการเผาไม่น้อยกว่า	ไร่	26,842	26,842
• พื้นที่ชลประทานเดิมที่ได้รับการบริหารจัดการ	ล้านไร่	27.31	37.98

โครงสร้างองค์กร

งบประมาณ

1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.1 งบประมาณรายจ่าย จำแนกตามหัวขั้วราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุน (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

ในปี 2566 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุน) ได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 129,743.9629 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2565 จำนวน 18,841.3948 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.99 แยกเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 17 หน่วยงาน (รวมองค์การมหาชน) ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 128,133.5581 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.76 รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 75.4048 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.06 และกองทุนในกำกับดูแล 2 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 1,535.0000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.18 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปรียบเทียบปี 2565 – 2566 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2565 (ร้อยละ)	ปี 2566 (ร้อยละ)	เพิ่ม-ลด	
			จำนวน	%
รวม	110,902.5681 (100)	129,743.9629 (100)	18,841.3948	16.99
1) ส่วนราชการ (รวมองค์การมหาชน) 17 หน่วยงาน	109,852.6187 (99.05)	128,133.5581 (98.76)	18,280.9394	16.64
2) รัฐวิสาหกิจ 2 หน่วยงาน	84.9494 (0.08)	75.4048 (0.06)	-9.5446	-11.24
3) กองทุน 2 หน่วยงาน	965.0000 (0.87)	1,535.0000 (1.18)	570.0000	59.07

1.2 งบประมาณรายหน่วยงาน (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณ 21 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานได้รับงบประมาณมากที่สุด คือ กรมชลประทาน จำนวน 77,494.4829 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.73 ของงบประมาณภาพรวม กษ. รองลงมา คือ กรมการข้าว จำนวน 19,609.9750 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.11 ของงบประมาณภาพรวม กษ. และกรมปศุสัตว์ จำนวน 5,218.0178 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.02 ของงบประมาณภาพรวม กษ. ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายหน่วยงาน เปรียบเทียบปี 2565 – 2566
(ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2565 (ร้อยละ)	ปี 2566 (ร้อยละ)	เพิ่ม-ลด	
			จำนวน	%
รวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	110,902.5681	129,743.9629	18,841.3948	16.99
1) ส่วนราชการ+องค์การมหาชน	109,852.6187	128,133.5581	18,280.9394	16.64
(1) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1,085.7034	1,085.2034	-0.5000	-0.05
(2) กรมการข้าว	2,037.8860	19,609.9750	17,572.0890	862.27
(3) กรมชลประทาน	77,143.4339	77,494.4829	351.0490	0.46
(4) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	1,217.6666	1,222.5661	4.8995	0.40
(5) กรมประมง	3,451.4268	3,487.8954	36.4686	1.06
(6) กรมปศุสัตว์	5,179.3101	5,218.0178	38.7077	0.75
(7) กรมพัฒนาที่ดิน	3,948.5244	3,940.8661	-7.6583	-0.19
(8) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	1,910.8154	2,071.5198	160.7044	8.41
(9) กรมวิชาการเกษตร	3,072.0969	3,060.1476	-11.9493	-0.39
(10) กรมส่งเสริมการเกษตร	4,979.3365	4,965.8948	-13.4417	-0.27
(11) กรมส่งเสริมสหกรณ์	2,591.8960	2,584.8894	-7.0066	-0.27
(12) กรมหม่อนไหม	505.7827	525.7827	20.0000	3.95
(13) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	1,335.1705	1,393.6705	58.5000	4.38
(14) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ	223.4699	225.9565	2.4866	1.11
(15) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	601.8887	598.5887	-3.3000	-0.55
(16) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	429.2904	454.6524	25.3620	5.91
(17) สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)	138.9205	193.4490	54.5285	39.25
2) รัฐวิสาหกิจ	84.9494	75.4048	-9.5446	-11.24
(1) การยางแห่งประเทศไทย	62.4910	27.7834	-34.7076	-55.54
(2) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	22.4584	47.6214	25.1630	112.04
3) กองทุน	965.0000	1,535.0000	570.0000	59.07
(1) กองทุนจัดรูปที่ดิน	935.0000	1,035.0000	100.0000	10.70
(2) กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ของประเทศ	30.0000	-	-30.0000	-100.00
(3) กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร	-	500.0000	500.0000	100.00

1.3 งบประมาณตามลักษณะเศรษฐกิจ (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 129,743.9629 ล้านบาท จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ จำนวน 35,323.5282 ล้านบาท และรายจ่ายลงทุน จำนวน 94,420.4347 ล้านบาท ดังนี้

1) **รายจ่ายประจำ** ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 35,323.5282 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2565 จำนวน 1,113.7958 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.26 แยกเป็น ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 34,756.4234 ล้านบาท รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 67.1048 ล้านบาท และกองทุนในกำกับดูแล ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 500.0000 ล้านบาท

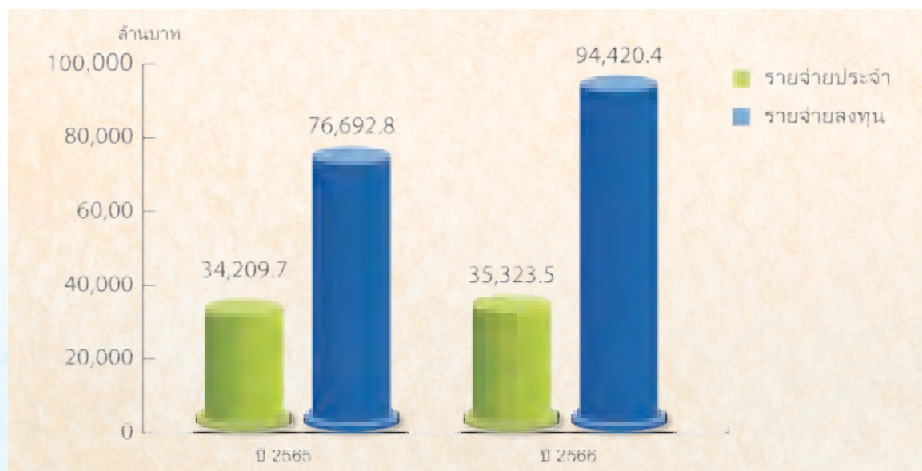
2) **รายจ่ายลงทุน** ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 94,420.4347 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2565 จำนวน 17,727.5990 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.12 แยกเป็น ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 93,377.1347 ล้านบาท รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 8.3000 ล้านบาท และกองทุนในกำกับดูแล ได้รับจัดสรรฯ จำนวน 1,035.0000 ล้านบาท ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปรียบเทียบรายจ่ายประจำ-รายจ่ายลงทุน ปี 2565 – 2566 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วย : ล้านบาท

หน่วยงาน	ปี 2565	ปี 2566	เพิ่ม - ลด	จากปี 2565
1) ส่วนราชการ (รวมองค์การมหาชน)	109,852.6187	128,133.5581	18,280.9394	16.64
• รายจ่ายประจำ	34,094.7830	34,756.4234	661.6404	1.94
• รายจ่ายลงทุน	75,757.8357	93,377.1347	17,619.2990	23.26
2) รัฐวิสาหกิจ	84.9494	75.4048	-9.5446	-11.24
• รายจ่ายประจำ	84.9494	67.1048	-17.8446	-21.01
• รายจ่ายลงทุน	-	8.3000	8.3000	100.00
3) กองทุน	965.0000	1,535.0000	570.0000	59.07
• รายจ่ายประจำ	30.0000	500.00	470.0000	1,566.67
• รายจ่ายลงทุน	935.0000	1,035.0000	100.0000	10.70
รวม กษ.	110,902.5681	129,743.9629	18,841.3948	16.99
• รายจ่ายประจำ	34,209.7324	35,323.5282	1,113.7958	3.26
• รายจ่ายลงทุน	76,692.8357	94,420.4347	17,727.5990	23.12

แผนภูมิที่ 1 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามรายจ่ายประจำ-รายจ่ายลงทุน ปี 2565 – 2566 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

1.4 งบประมาณตามกฎหมายรายจ่าย และหมวดรายจ่าย (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

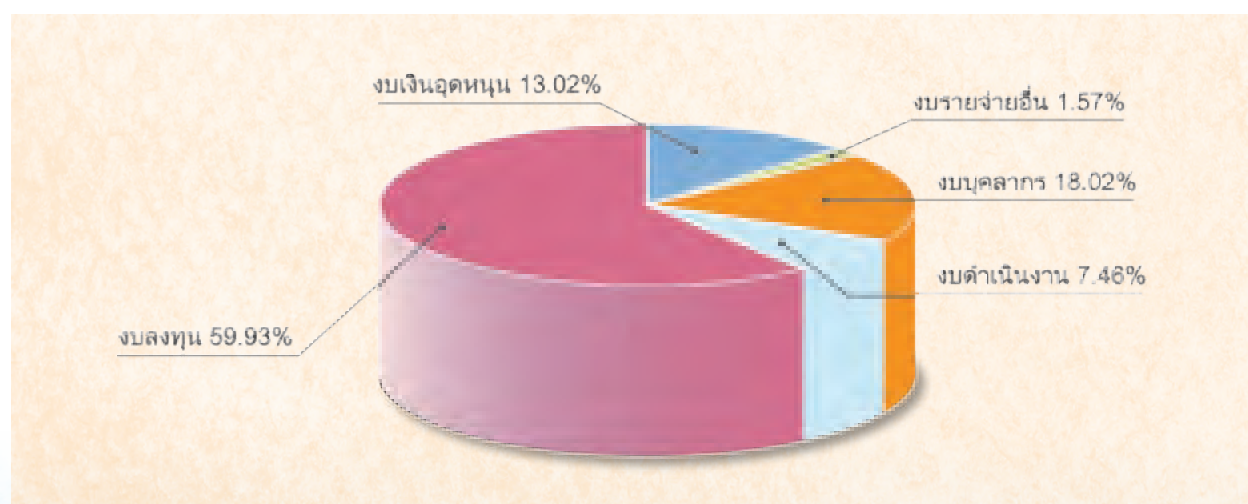
งบประมาณตามกฎหมายรายจ่ายรายหมวด จำแนกเป็น งบบุคลากร ร้อยละ 18.02 งบดำเนินงาน ร้อยละ 7.46 งบลงทุน ร้อยละ 59.93 งบเงินอุดหนุน ร้อยละ 13.02 และงบรายจ่ายอื่น ร้อยละ 1.57 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 งบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามงบรายจ่าย และหมวดรายจ่าย ปี 2565 – 2566

หน่วย : ล้านบาท

งบรายจ่าย	ปี 2565	ปี 2566	เพิ่ม - ลด	
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	110,902.5681	129,743.9629	18,841.3948	16.99
1) งบบุคลากร	23,753.8811	23,379.7427	-374.1384	-1.58
• หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	16,437.4622	15,855.9026		
• หมวดค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนพนักงานราชการ	7,316.4189	7,523.84		
2) งบดำเนินงาน	8,487.2766	9,683.7616	1,196.4850	14.10
• หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	7,293.8328	8,498.2920		
• หมวดค่าสาธารณูปโภค	1,193.4438	1,185.4696		
3) งบลงทุน	75,541.7976	77,748.4977	2,206.7001	2.92
• หมวดค่าครุภัณฑ์	2,767.1407	5,274.23		
• ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	72,774.6569	72,474.27		
4) งบเงินอุดหนุน	1,547.0102	16,890.3616	15,343.3514	991.81
5) งบรายจ่ายอื่น	1,572.6026	2,041.5993	468.9967	29.82

แผนภูมิที่ 2 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามกฎหมายรายจ่าย ปี 2566 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง (ไม่รวมกองทุน) จำนวน 128,772.84 ล้านบาท มีการใช้จ่าย (เบิกจ่าย + PO + สำรองหนี้) จำนวน 128,496.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.79 และมีการเบิกจ่าย 117,635.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.35 ต่ำกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 1.65 (เป้าหมายกำหนด ร้อยละ 93.00) แยกเป็น (ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน 2566)

1) **รายจ่ายประจำ** ได้รับจัดสรร 36,463.80 ล้านบาท มีการใช้จ่าย (เบิกจ่าย + PO + สำรองหนี้) จำนวน 36,385.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.79 และมีการเบิกจ่าย 36,068.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.92 สูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 0.92 (เป้าหมายกำหนด ร้อยละ 98.00)

2) **รายจ่ายลงทุน** ได้รับจัดสรร 92,309.04 ล้านบาท มีการใช้จ่าย (เบิกจ่าย + PO + สำรองหนี้) จำนวน 92,110.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.78 และมีการเบิกจ่าย 81,567.33 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 88.36 สูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 13.36 (เป้าหมายกำหนด ร้อยละ 75.00)

หากเปรียบเทียบการเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2566 กับ ปี 2565 ภาพรวมการเบิกจ่าย สูงกว่าร้อยละ 3.99 รายจ่ายประจำ สูงกว่าร้อยละ 0.32 และรายจ่ายลงทุน สูงกว่าร้อยละ 6.42 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปผลการใช้จ่ายภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ไม่รวมกองทุน)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	งบประมาณ หลังโอน เปลี่ยนแปลง	การใช้จ่าย (เบิกจ่าย+PO+สำรองหนี้)					เบิกจ่าย			ร้อยละผลต่าง การเบิกจ่าย เปรียบเทียบกับ ปี 2565
		เป้าหมาย					เป้าหมาย			
		จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ สูง/ต่ำ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ สูง/ต่ำ			
ภาพรวม กษ.	128,772.84	128,496.00	99.79	100.00	-0.21	117,635.78	91.35	93.00	-1.65	3.99
รายจ่ายประจำ	36,463.80	36,385.53	99.79	100.00	-0.21	36,068.45	98.92	98.00	0.92	0.32
รายจ่ายลงทุน	92,309.04	92,110.47	99.78	100.00	-0.22	81,567.33	88.36	75.00	13.36	6.42

ส่วนที่

2

ผลการปฏิบัติราชการของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2566

ปี 2566 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินภารกิจในการพัฒนาภาคเกษตรให้มีศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขัน ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนตามนโยบาย “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ของรัฐบาล ด้วยการนำนวัตกรรมทางการเกษตร มาใช้เป็นกลไก ของการพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างรายได้เสริมอาชีพระหว่างการพัฒนา การยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานสินค้าเกษตร ตลอดจนการสร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี แก่เกษตรกร เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมาย “เกษตรกรต้องอยู่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากร เกษตรยั่งยืน” ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญสอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล ดังนี้

1. นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

1.1 การส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มุ่งเน้นการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 4,220 โครงการ จากทั้งหมด 5,151 โครงการ โดยถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และอื่น ๆ) แก่เกษตรกร 102,037 ราย มีโรงเรียนที่ได้รับบริการภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 251 โรงเรียน สนับสนุนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า 110,584 ตัว ผลิตสัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ 65.62 ล้านตัว จัดทำประมงโรงเรียน 738 แห่ง ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปัจจัยการผลิต 53,305 ไร่ ก่อสร้างแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 99 แห่ง

ทั้งนี้ ได้ดำเนินโครงการนำร่องการแก้ไขปัญหาทางด้านการเกษตร โดยน้อมนำแนวพระราชดำริปรับใช้ในพื้นที่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี เพื่อฟื้นฟูเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้วยการลดต้นทุนการผลิต การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ การเก็บข้อมูลคาร์บอนเครดิต สนับสนุนปัจจัยการผลิต อาทิ พันธุ์ปลา พันธุ์หม่อน สารเร่ง พด. และไก่ไข่ ผู้เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ร้อยละ 77.98 นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ โดยกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการเริ่มมีความตระหนักรู้ ความรู้ ทักษะ หรือเกิดความตั้งใจที่จะเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

1.2 การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

ถ่ายทอดความรู้และให้บริการ (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และอื่น ๆ) แก่เกษตรกร 118,980 ราย อาทิ ผลิตภัณฑ์น้ำและปล่อยฟื้นฟูแหล่งน้ำ 2.78 ล้านตัว จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปรับปรุงบำรุงดิน 7,400 ไร่ รวมถึงการแก้ไขปัญหาความยากจนและการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง ได้ขยายผลสำเร็จการพัฒนาไปสู่พื้นที่สูงต่าง ๆ ของประเทศ รวม 2,392 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ 18 จังหวัด จากกลุ่มบ้านบนพื้นที่สูงทั้งหมด 4,205 กลุ่มบ้าน โดยมีพื้นที่ที่ดำเนินการพัฒนาแบบองค์รวมอย่างสมบูรณ์แบบตามแนวทางโครงการหลวง ทั้งการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตด้วย “โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง” 44 แห่ง 616 กลุ่มบ้าน ประชาชนได้รับประโยชน์ รวมทั้งสิ้น 256,955 ราย

1.3 การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ผ่านการจัดงานตลาดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมและเศรษฐกิจพอเพียงรวม 14,195 ราย แบ่งเป็น ในรูปแบบปกติ (Onsite) 3,064 ราย และรูปแบบออนไลน์ 11,131 ราย โดยผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ร้อยละ 80.51 จัดการองค์ความรู้ในการถ่ายทอดพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการเกษตร จัดกระบวนการเรียนรู้นวัตกรรมเกษตรและเศรษฐกิจพอเพียง จัดแสดงนิทรรศการในอาคาร/นอกรอาคาร นิทรรศการหมุนเวียน นิทรรศการสัญจร และจัดมหกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ 5 ครั้ง อาทิ มหกรรมในหลวงรักเรา “ภูมิพลังแผ่นดิน” และมหกรรม “สืบสานงานพ่อ” Agri Museum มีผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ฯ รวม 743,399 ราย โดยเป็นผู้เข้าชมในรูปแบบปกติ (Onsite) 361,003 ราย และในรูปแบบออนไลน์ 382,396 ราย

2. นโยบายระยะสั้น : แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ประกอบด้วย

2.1 การกระตุ้นเศรษฐกิจเร่งแก้ปัญหาเร่งด่วน ได้แก่

1) **สนับสนุนการฟื้นฟู พัฒนาอาชีพให้สมาชิกกองทุนฟื้นฟู** 147 โครงการ และแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ด้วยแผนการชำระเงินแทนเกษตรกร ลูกหนี้ ธ.ก.ส. ธนาคารไทยพาณิชย์ นิติบุคคล สถาบันเกษตรกร 61 ราย และซื่อทรัพย์ NPA คืบ ตามมติ ครม. 88 ราย

2) **ปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกร** โดยการชำระหนี้แทนเกษตรกร 2,476 ราย

3) **แก้ไขปัญหาหนี้เงินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์** โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกมีความสามารถในการบริหารหนี้สินของตนเอง มีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ผ่านกลไกการให้บริการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ตนเองสังกัด รวมทั้งส่งเสริมให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนบริหารจัดการหนี้ตามศักยภาพของสมาชิก แต่ละกลุ่มลูกหนี้ สนับสนุนให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นกลไกในการให้บริการกับสมาชิก อาทิ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมและแปรรูป บูรณาการหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนด้านการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้สมาชิก สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนช่องทางการตลาด (ออนไลน์/ออฟไลน์) ที่เหมาะสมให้กับสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับความรู้ในการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 1,114 แห่ง และสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้ จำนวน 26,954 ราย และมีหนี้ค้างลดลง จำนวน 969 แห่ง 352,740 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.24 พร้อมทั้งบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีหนี้ค้าง (NPL) 1,064 แห่ง

4) **ประกันรายได้เกษตรกรชาวลำปาง** (ระยะที่ 4) วงเงินรวม 4,653.31 ล้านบาท โดยชำระเงินให้แก่เจ้าของสวน 1,149,370 ราย วงเงิน 4,475.09 ล้านบาท และคนกรีดยาง 98,962 ราย วงเงิน 178.22 ล้านบาท

5) **สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบเหลือใช้ทางการเกษตร** โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ความรู้และบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรแก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร รวม 23,901 ราย จัดทำแปลงต้นแบบการจัดการฟางในพื้นที่ 40 ไร่ สร้างมูลค่าเพิ่มจากกระบวนการผลิตสินค้าข้าว 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ขัดผิว และผลิตภัณฑ์เซรั่มบำรุงผิวหน้าจากน้ำมันรำข้าวทับทิมชุมแพ

6) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของวิสาหกิจชุมชนที่ประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว 56 วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ 55 จังหวัดเมืองรอง โดยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้นแบบ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ (1) วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์เมืองสิงห์บุรี ต.โพทรวม อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี (2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างสรรค์สมหวังที่วังยาง ต.วังยาง อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี (3) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชนบ้านท่าระแนะ ต.หนองคันทรอง อ.เมืองตราด จ.ตราด (4) วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตมะคาเดเมียมันท์และไม้ผลบ้านโป่งกวาง อ.ภูเรือ จ.เลย (5) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์สมุนไพรพื้นถิ่นบ้านนา ต.ห้วยน้ำขาว อ.คลองท่อม จ.กระบี่ และ (6) วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงกบในกระชัง ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้นแบบดังกล่าว มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามมาตรฐานท่องเที่ยวเชิงเกษตร และมาตรฐานด้านความปลอดภัย เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่าน Application ท่องเที่ยวเชิงเกษตร <https://agrotourismapp.doae.go.th/home> และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่านเฟซบุ๊กท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2.2 การเตรียมมาตรการรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

1) **การจัดการงานชลประทาน** โดยสนับสนุนและจัดการงานชลประทาน 380 รายการ และบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทาน 34.74 ล้านไร่

2) **การบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ** โดยก่อสร้างคลองระบายน้ำต่าง ๆ เพื่อควบคุมปริมาณน้ำที่จะไหลผ่านพื้นที่เศรษฐกิจจังหวัดให้อยู่ในเกณฑ์ที่รับน้ำได้ รวมถึงเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค และการปศุสัตว์ในเขตพื้นที่โครงการ เพื่อให้ราษฎรมีสภาพเศรษฐกิจความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากผลผลิตการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น อาทิ โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช โครงการคลองระบายน้ำหลาก บางบาล-บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา และโครงการประตูระบายน้ำลำน้ำพุง-น้ำคำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.สกลนคร ซึ่งมีพื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบ 173,505 ไร่

3) **การช่วยเหลือ พื้นฟู เกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย (ระหว่าง ต.ค. 65 - ก.ย. 66)** ด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1) **อุกภัย** แบ่งเป็น ด้านพืช เกษตรกร 443,480 ราย พื้นที่ 3.95 ล้านไร่ วงเงิน 6,202.83 ล้านบาท ด้านประมง 31,026 ราย พื้นที่ 60,017 ไร่ กระชัง 51,055 ตร.ม. วงเงิน 420.96 ล้านบาท และด้านปศุสัตว์ เกษตรกร 3,940 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 402,385 ตัว แปลงหญ้า 1,954 ไร่ วงเงิน 22.22 ล้านบาท

3.2) **วาทภัย** แบ่งเป็น ด้านพืช เกษตรกร 1,505 ราย พื้นที่ 3,821 ไร่ วงเงิน 9.68 ล้านบาท ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3) **ภัยแล้ง** แบ่งเป็น ด้านพืช เกษตรกร 648 ราย พื้นที่ 1,311 ไร่ วงเงิน 5.14 ล้านบาท ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ไม่ได้รับผลกระทบ

3.4) **ฝนทิ้งช่วง** แบ่งเป็น ด้านพืช เกษตรกร 3,083 ราย พื้นที่ 31,749 ไร่ วงเงิน 61.56 ล้านบาท ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ไม่ได้รับผลกระทบ

4) **การจัดการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน** โดยขุดสระน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทาน และในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง เป็นการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง 37,901 บ่อ

5) **การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน** โดยการขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ 14 แห่ง

6) **การปฏิบัติการฝนหลวง** โดยการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 18 หน่วย พร้อมสนับสนุนการบริการด้านการบินของอากาศยาน ปริมาณฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ 416.66 ล้าน ลบ.ม. ในพื้นที่การเกษตร 918.71 ล้าน ลบ.ม. และศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง 5 โครงการ

7) **การเฝ้าระวังและป้องกันโรค** โดยการตรวจปัจจัยการผลิตนำเข้า และสินค้าจากผู้จำหน่ายปศุสัตว์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ วัตถุดิบราย และบังคับกฎหมายและระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้อง 239,660 ตัวอย่าง เพื่อเฝ้าระวังเชิงรุก ควบคุมและป้องกันโรค เฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ โรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ อาทิ โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) โรคล้มปี่-สกิน โรคกาฬโรคในม้า (AHS) และโรค COVID-19 ในสัตว์เลี้ยงกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคในสัตว์น้ำและโรคอุบัติใหม่ 68,691 ตัวอย่างวิเคราะห์ อาทิ เฝ้าระวังและควบคุมโรคสัตว์น้ำในประเทศ และเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการปนเปื้อนเชื้อโควิด-19 ในสินค้าประมงนำเข้าและส่งออก

3. นโยบายระยะกลาง และระยะยาว

3.1 การสร้างรายได้ภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ด้วยการ

1) การเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตภาคเกษตร

1.1) ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ผ่านโครงการ/กิจกรรมสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ

(1) ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรกรได้รับการสนับสนุนให้รวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ และมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น มีคุณภาพได้มาตรฐาน และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน ปัจจุบันมีแปลงใหญ่ 8,918 แปลง จำนวนสมาชิก 496,090 ราย พื้นที่ 8,361,636 ไร่ ในพืช 108 ชนิด สินค้าแปลงใหญ่มีมูลค่าเพิ่ม 103,171.76 ล้านบาท โดยเกิดจากการลดต้นทุนการผลิต 37,300.58 ล้านบาท และการเพิ่มผลผลิต 65,871.18 ล้านบาท เกษตรกรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร รวม 199,583 ราย ได้แก่ 1) GAP 157,784 ราย 2) เกษตรอินทรีย์ 23,780 ราย 3) RSPO (ปาล์มน้ำมัน) 3,341 ราย และ 4) อื่น ๆ (PGS กลุ่มรับรองตนเอง) 14,678 ราย เชื่อมโยงการตลาดช่องทางล่วงหน้า 921 แปลง ตลาดอื่น ๆ 8,546 แปลง ตลาด Online 489 แปลง รวมถึงการพัฒนาผู้จัดการแปลงที่เข้มแข็ง และสามารถสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน 3,685 แปลง กลุ่มเกษตรกร 972 แปลง และสหกรณ์ 706 แปลง เกิดการบูรณาการของหน่วยงานในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน และกลุ่มเกษตรกรจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อจากโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่

(2) ส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ โดยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านเกษตรของชุมชน มีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการ

ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรในพื้นที่ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้อย่างแท้จริง ผ่านเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ควบคู่ไปกับการยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจุบันมี ศพก. หลัก จำนวน 882 ศูนย์ (อำเภอละ 1 ศูนย์) และศูนย์เครือข่ายหรือจุดเรียนรู้อื่น ๆ ที่เป็นจุดเรียนรู้เฉพาะทาง 13,954 ศูนย์ กระจายอยู่ทุกอำเภอทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2566 ศพก. มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบผสมผสาน ทั้งแบบ Onsite และ Online โดยพิจารณาตามลักษณะกิจกรรม ความเหมาะสมของพื้นที่ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโรงเรียนเกษตรกรที่เน้นการเรียนรู้แบบเห็นของจริง ให้บริการด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในการอบรม/ดูงาน (พืช ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร) 67,690 ราย พัฒนาอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี (ครูบัญชี) และเผยแพร่ข้อมูลด้านการพัฒนาที่ดิน

(3) เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร แบ่งเป็น

(3.1) ด้านพืช อาทิ ส่งเสริม

การปลูกพืชใช้น้ำน้อยเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกร 7,160 ราย ถ่ายทอดความรู้/จัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา 2,500 ราย ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ อาทิ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน อ้อย และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาแก่เกษตรกร 18,000 ราย สนับสนุนค่าใช้จ่ายอุดหนุนสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในการลดต้นทุนการผลิตข้าว 4.6 ล้านครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกได้รับการสนับสนุน 62 ล้านไร่ และถ่ายทอดความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการลดต้นทุนการผลิตข้าวแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว 610,142 ราย ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์ขยายและจำหน่าย 95,362.49 ตัน และส่งเสริมแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีสำหรับใช้เพาะปลูกแก่เกษตรกร 58,700 ตัน

(3.2) ด้านปศุสัตว์/ประมง

อาทิ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปศุสัตว์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกร 8,473 ราย เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ควบคุมประชากรสัตว์เฝ้าระวังโรคในสัตว์เลี้ยง บริการดูแลสุขภาพช้าง รวม 812,147 ตัว และบริการผ่าตัดทำหมันสัตว์ 20,303 ตัว ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ และบริการวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์เพื่อการผลิตที่มีคุณภาพ 43,147.42 ตัน ขยายสัตว์พันธุ์ดีด้วยเทคโนโลยีชีวภาพผลิตพ่อพันธุ์โคนมและสร้างพันธุ์โคเนื้อ สร้างฟาร์มเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงสัตว์พันธุ์ดี รายชนิดสัตว์ต่าง ๆ ดูแลคุณภาพตลอดจนจัดการอาหารสัตว์ เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง 220,676 ตัว รวมทั้งส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ด้านการประมงแก่เกษตรกร 15,112 ราย

1.2) การสร้างมูลค่าเพิ่ม ประกอบด้วย

(1) การส่งเสริมเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ ส่งเสริมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ (ผลไม้ ปศุสัตว์ ประมง และหม่อนไหม) แก่เกษตรกร 4,358 ราย พัฒนาสายพันธุ์ข้าวพื้นเมืองเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ในท้องถิ่น 600 ไร่ จำนวน 10 พันธุ์ จัดทำแปลงต้นแบบผลไม้พื้นถิ่นที่เป็นสินค้าอัตลักษณ์ 5 ชนิด ได้แก่ ฝ้ายฝ้ายย่อมหคราม ส้มเขียวหวาน ลำไยพวงทอง สับประรดสวี และทุเรียนหมอนทอง

อนุรักษ์และพัฒนาผ้าไหมพื้นถิ่นของไทย 30 ลวดลาย จัดทำศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ ด้านหม่อนไหม ไม้ย้อมสี และผ้าไหม 17 แห่ง อนุรักษ์พันธุ์กรรมหม่อนและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพหม่อน 440 พันธุ์ อนุรักษ์พันธุ์ไม้ย้อมสีและเพิ่มมูลค่าวัสดุย้อมสี 1,689 พันธุ์ จัดงาน “ตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย” มีร้านค้าเข้าร่วม 239 ร้านค้า จัดประกวดเส้นไหม ผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน และผลิตภัณฑ์หม่อนไหม 24 ครั้ง ตรวจรับรองมาตรฐานผ้าไหมไทย 245,766.99 เมตร

พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปด้านปศุสัตว์ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสินค้าเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ด้านปศุสัตว์ เพื่อสร้างสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นในพื้นที่ 2 ผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2 ชนิด ได้แก่ ปลาฉลวยจันทร์ทะเล จ.ประจวบคีรีขันธ์ และปลากะพงสามน้ำ จ.สงขลา ทั้งนี้สถาบันเกษตรกร ผู้ผลิต สามารถรวบรวม แปรรูปสินค้า เชื่อมโยงเครือข่าย สร้างช่องทางการตลาดและสื่อประชาสัมพันธ์ในสินค้าหม่อนไหม 10 แห่ง ผลไม้ 14 แห่ง ปศุสัตว์ 3 แห่ง และข้าว 15 แห่ง

(2) การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน ได้แก่

(2.1) เกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร รวม 73,266 ราย 401,272 ไร่ อาทิ ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชและโรงงานแปรรูป คัดบรรจุ เพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบเกษตรอินทรีย์ 2,493 แปลง 16,277.47 ไร่ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์แก่เกษตรกร 15,710 ราย สนับสนุนเงินอุดหนุนให้แก่เกษตรกร 2,377 กลุ่ม 49,750 ราย 373,565.50 ไร่ อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 5,000 ราย พัฒนาเกษตรกรตามมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ 507 ราย ตรวจประเมินรับรองระบบการผลิตสัตว์น้ำตามมาตรฐาน มกช. อินทรีย์และระบบมาตรฐาน ISO/IEC 17065 จำนวน 493 ราย ตรวจรับรองมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์ 200 ไร่ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์พัฒนาตลาดสีเขียว 93 ราย ยกระดับการตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 3 แห่ง ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง 512 ราย และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน 11,200 ไร่

(2.2) เกษตรทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมองค์ความรู้พัฒนาเกษตรกร 63,134 ราย นำทฤษฎีใหม่มาใช้ให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตเบื้องต้น ด้านข้าว 10,000 ราย ด้านประมง 10,000 ราย ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรต้นแบบและสมาชิกเครือข่าย 36,952 ราย ด้านหม่อนไหม 615 ราย ถ่ายทอดการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ 5,567 ราย รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 2,700 ไร่

(2.3) เกษตรผสมผสาน ขับเคลื่อนนโยบายเกษตรกรรมยั่งยืนและบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา และเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนของประเทศ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน 5,743 ไร่ พัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร 1,140 ราย

(3) การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย

(3.1) ยกระดับมาตรฐานด้านพืช โดยถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP ให้แก่เกษตรกร 15,040 ราย ตรวจสอบรับรองระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP 474,680 ไร่ แหล่งผลิตพืชผ่านการรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช 344,712 แปลง 115,989 ราย พื้นที่ 919,296 ไร่ เข้าตรวจสอบและควบคุมโรงงานผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานรับรองเอกชน ให้อยู่ในมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GMP 598 โรงงาน ตรวจสอบรับรองปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแลตาม พ.ร.บ. 162,000 ตัวอย่าง ตลอดจนรวบรวมข้อมูลผลการให้บริการออกใบอนุญาต/ใบรับรองสุขอนามัยพืช และงานภายใต้ พ.ร.บ. 6 ฉบับ รวม 551,960 ฉบับ

(3.2) ยกระดับมาตรฐานด้านประมง โดยตรวจประเมินฟาร์ม โรงงาน แหล่งผลิต สถานแปรรูป สัตว์น้ำเบื้องต้นฯ 16,429 แห่ง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ปัจจัยการผลิต คุณภาพวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ และแหล่งประมง 65,151 ตัวอย่าง ตรวจติดตามคุณภาพความปลอดภัยหอยสองฝา 6,242 ตัวอย่าง เฝ้าระวัง ควบคุม ตรวจสอบสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต ภายในประเทศ และนำเข้า ส่งออก ผ่านระบบฯ 116,499 ครั้ง เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 17,171 ตัวอย่าง พัฒนาระบบคุณภาพการตรวจสอบรับรองสู่มาตรฐานสากล 263 รายการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง หอยลาย 1 ผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ 310 รายการ และส่งเสริมระบบการจัดการห่วงโซ่ ความยั่งยืนภายหลังการจับสัตว์น้ำ 17 ราย

(3.3) ยกระดับมาตรฐานด้าน ปศุสัตว์ โดยตรวจประเมินฟาร์มโรงงาน และร้านค้าจำหน่าย สิ้นค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด 69,455 แห่ง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ้นค้าปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐาน กำหนด 275,065 ตัวอย่าง กำกับ ดูแล กำหนดข้อบังคับ หลักเกณฑ์ระบบบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน 8,764 โรงเรียน ส่งเสริมการผลิตสิ้นค้าเกษตรปลอดภัยของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 115 แห่ง สมาชิก 2,502 ราย สร้างเครื่องหมายการรับรองไข่ไก่สุพรรณหงส์ 4 ฟาร์ม และมีผู้บริโภคที่รับรู้ตราสัญลักษณ์ไข่สุพรรณหงส์ 11,787 ราย

(3.4) ยกระดับมาตรฐานด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์ ด้วยการกำกับดูแล บังคับใช้มาตรฐาน บังคับ โดยส่งเสริมการใช้เครื่องหมาย Q และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์มาตรฐานสิ้นค้าเกษตร 2 กลุ่มสิ้นค้า พัฒนา ศักยภาพผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจประเมินเพื่อรองรับการถ่าย โอนภารกิจ 560 ราย เตรียมความพร้อมผู้ตรวจประเมิน สำหรับเป็นอาจารย์ผู้สอน (Train Of The Trainer) 236 ราย สร้างองค์ความรู้ด้านการมาตรฐานสิ้นค้าเกษตร (มกษ.) และ เทคโนโลยีการผลิตที่เกี่ยวข้องให้แก่อาจารย์ และนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง 657 ราย พัฒนาด้านมาตรฐานและขีดความสามารถการตรวจสอบ รับรองอาหารฮาลาลร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทย ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบ ตามสอปลิ้นค้าเกษตรบนระบบคลาวด์ (QR Trace on Cloud) 224 ราย ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดสิ้นค้าเกษตรในรูปแบบ ออนไลน์ผ่าน DGT Farm 150 ราย ตรวจรับรองสิ้นค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน 631 ราย พัฒนาและส่งเสริมอาชีพบนฐานความรู้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง 18,354 ราย จัดทำมาตรฐานสิ้นค้าเกษตร และอาหาร 17 เรื่อง ให้บริการข้อมูลด้านมาตรฐานและความปลอดภัยสิ้นค้าเกษตรและอาหาร 785 เรื่อง ตรวจติดตาม หน่วยงานตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานสากล โดยตรวจประเมินรับรอง และตรวจติดตาม CB/IB และห้องปฏิบัติการ 28 หน่วย-ขอขยาย กำกับดูแลการบังคับใช้มาตรฐานสิ้นค้าเกษตรและอาหาร (มาตรฐานทั่วไป) 3 กลุ่มสิ้นค้า รวมทั้ง ส่งเสริมสิ้นค้าเกษตรปลอดภัยและสิ้นค้าเกษตรอัตลักษณ์ให้เกิดการยอมรับและเชื่อมั่นจากผู้บริโภค 93 แห่ง

(4) การส่งเสริมเกษตรชีวภาพ แบ่งเป็น

(4.1) สมุนไพร โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับมาตรฐานการผลิตต้นแบบของวิสาหกิจชุมชน 30 แห่ง ส่งเสริมสนับสนุนองค์ความรู้ในการผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพมาตรฐาน 690 ราย ส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่เมืองสมุนไพรและจังหวัดข้างเคียงให้ผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน GAP/GACP หรือ อินทรีย์ ประกอบด้วย 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร และ 10 จังหวัดข้างเคียง กลุ่มเกษตรกร หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 24 กลุ่ม 720 ราย ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์/GAP การเพิ่มมูลค่าผลผลิตสมุนไพร การบริหารจัดการกลุ่ม และการตลาดให้แก่เกษตรกร 1,100 ราย ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรให้เกษตรกรด้วยโรงอบ พลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน 40 แห่ง พัฒนาปรับปรุงขั้นตอนกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร ให้ได้มาตรฐาน 2 แห่ง ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกและแปรรูปสมุนไพรและผลผลิตทางการเกษตรหนองหญ้าม้า จ.มหาสารคาม และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกสมุนไพร ต.หนองคู จ.มหาสารคาม และพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น เพื่อการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ 7 แปลง 6 จังหวัด

(4.2) แมลงเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการเลี้ยงจิ้งหรีดแก่เกษตรกร และปรับรูปแบบการเลี้ยง ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานที่ยอมรับ 100 ราย ถ่ายทอดความรู้และเพิ่มทักษะการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจอื่น ๆ แก่เกษตรกร 700 ราย

1.3) การเพิ่มอาชีพบริการทางการเกษตร (Service Provider) โดยส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร ด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้เป็นช่างเกษตรท้องถิ่น แก่เกษตรกร 4,380 ราย และสร้างเครือข่ายบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันของชุมชน 7 เครือข่าย

1.4) การใช้สารชีวภัณฑ์ ลดการใช้สารเคมี โดยส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ถ่ายทอดความรู้การจัดการศัตรูพืชและการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องแก่เกษตรกร 6,500 ราย

1.5) การพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

(1) ส่งเสริมอาชีพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และส่งเสริมการทำ/การใช้น้ำหมักชีวภาพ เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ปลูกข้าวให้มีความเหมาะสมต่อการผลิตข้าว 1,000 ไร่ ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกข้าวพื้นเมือง 1,000 ไร่ ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่แก่เกษตรกร 3,700 ราย พัฒนาและจัดทำแปลงขยายผลการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชให้กับเกษตรกรต้นแบบ 491 ราย พัฒนาและขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืช 14 ชนิด ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมงให้เกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือจับสัตว์น้ำ นำมาแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การสร้างช่องทางจำหน่าย เพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างอาชีพมีรายได้ สร้างความยั่งยืน 1,700 ราย อนุบาล และปล่อยลูกพันธุ์สัตว์น้ำ 5 ล้านตัว จัดตั้งธนาคารแพะ และส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์ การจัดการฟาร์ม การให้อาหาร ดูแลสุขภาพสัตว์ การผสมเทียมแพะ ตลอดจนการตลาด ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกให้เกษตรกรยากจนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน รวมทั้งการส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ สำหรับการเลี้ยงโค-กระบือ 950 ราย รวมทั้งฝึกอบรมการบริหารการเงิน จัดทำบัญชีรับ - จ่าย 2,500 ราย

(2) การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Young Smart Farmer และเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ที่มีศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรที่มีอายุมากขึ้นและมีจำนวนลดลง ให้สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร เกิดการเพิ่มมูลค่าสินค้าภาคเกษตรด้านต่าง ๆ อาทิ พืช ปศุสัตว์ หม่อนไหม และบัญชี รวมทั้งแนวคิดในการทำการเกษตรเชิงธุรกิจเกษตร เตรียมพร้อมเป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ รวม 32,477 ราย

(3) การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร โดยพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 37 กลุ่ม บริหารจัดการกิจการธนาคารแบบครบวงจร เพื่อช่วยเหลือสมาชิกในการรับ ผาก ถอน ให้ยืม หรือแลกเปลี่ยนปัจจัยการผลิตด้านหม่อนไหม 7 แห่ง จัดหาแหล่งน้ำชุมชนเพื่อจัดตั้งธนาคารสินค้าเกษตรด้านการประมง แห่งใหม่ 20 แห่ง และติดตามโครงการฯ แหล่งน้ำเก่า ปี 2563 – 2565 จำนวน 60 แห่ง ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ 1.60 ล้านตัว สนับสนุนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นด้านประมงมีแผนการพัฒนาอาชีพประมงและบริหารจัดการทรัพยากรประมง 200 ชุมชน เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง 30 ชุมชน อบรมยุวประมง 13 รุ่น 285 ราย อบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ชพพ.ประมง) 13 รุ่น 260 ราย ปฏิบัติการร่วมกับ ชพพ.ประมง 66 ครั้ง พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร สู่ Smart Group แก่เกษตรกร 556 กลุ่ม

(4) การพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร โดยการพัฒนาศกยภาพสหกรณ์เพื่อยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ 70 แห่ง อบรมด้านการบริหารจัดการทางการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 50 แห่ง ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อรักษาและยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 200 แห่ง อบรม พัฒนามาตรฐานการบัญชีและการพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 200 แห่ง ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 11,409 แห่ง ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก 11,310 ราย พร้อมทั้งอบรมให้ความรู้ในการจัดทำธุรกรรมทางการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์ 2,800 ราย ตลอดจนจัดทำ “โครงการ THINK & DO TOGETHER บูรณาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สหกรณ์อย่างยั่งยืน” เพื่อยกระดับความสามารถ

ในการบริหารด้านการเงิน การบัญชี และการควบคุมภายในแก่สหกรณ์ สร้างการมีส่วนร่วมบูรณาการ 5 ประสาน ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์) และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์) เพื่อพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน สร้างความศรัทธา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกสหกรณ์ ได้รับทราบและเข้าใจบริบทของสหกรณ์ สามารถกำหนดแผน/กิจกรรมพัฒนา สหกรณ์สู่ความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน มีความเข้มแข็งด้านการเงินการบัญชี สามารถนำข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต และจุดอ่อน การควบคุมภายใน ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาพร้อมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน 2566 มีผู้เข้ารับการอบรม 1,078 ราย 134 สหกรณ์

(5) การส่งเสริมและสนับสนุนสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ธุรกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชน

โดยการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน 624 ราย 100 แห่ง สอนแนะนำการจัดทำบัญชีแก่วิสาหกิจชุมชน 800 แห่ง อบรมการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ 200 แห่ง จัดอบรมพัฒนาทักษะ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกอบกิจการของวิสาหกิจชุมชน 1,100 แห่ง สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ ดังนี้ (5.1) พัฒนาความรู้เรื่อง การสหกรณ์ แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรสมาชิก และบุคลากรในสถานศึกษา 11,641 ราย (5.2) ส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร 11,923 แห่ง ออกหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ที่ดินนิคมสหกรณ์ 36 แห่ง 1,830 ราย 2,114 แปลง พื้นที่ 13,713 ไร่ และ (5.3) ปรับปรุงหรือ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจน พัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินแก่กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ 26 แห่ง

(6) การส่งเสริมการสร้างพลังในชุมชน โดยการพัฒนาเครือข่ายการเกษตร ให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ และให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกร 3,000 ราย ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต และอนุรักษ์พันธุ์ผักพื้นบ้านและพืชสมุนไพร 200 ราย ถ่ายทอดความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 8,820 ราย และส่งเสริมขยายผลวิจัย จากต้นแบบสู่เกษตรกร ตามกระบวนการแบบมีส่วนร่วม 970 ราย อบรมการจัดทำบัญชี รับ - จ่าย ในครัวเรือน แก่เกษตรกร 32,057 ราย พัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขต ปฏิรูปที่ดิน 1,586 ราย

(7) การส่งเสริมเคหกิจเกษตร ในครัวเรือนเกษตรสูงวัย โดยถ่ายทอดความรู้และวิเคราะห์ ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน จัดตั้งกลุ่มและจัดทำแผนการ สร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรสูงวัย 1,078 ราย

1.6) การอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการด้านการเกษตร

(1) การอำนวยความสะดวกบริหารจัดการด้านการเกษตร ได้แก่

(1.1) การปฏิรูประบบเกษตรพันธสัญญา ให้เป็นธรรม ตั้งแต่ 20 พ.ย. 2560 – 25 ก.ย. 2566 มีจำนวนเกษตรกร ในระบบเกษตรพันธสัญญา 372,592 ราย แบ่งเป็น ด้านพืช 357,280 ราย ด้านปศุสัตว์ 14,226 ราย และด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 1,093 ราย จำนวนสำเนา เอกสารสำหรับการชี้ชวนและร่างสัญญาจากผู้ประกอบการธุรกิจทางการ เกษตร 245 เรื่อง แบ่งเป็น ด้านเพาะปลูก 181 เรื่อง ด้านปศุสัตว์ 60 เรื่อง และด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 4 เรื่อง การรับแจ้งประกอบธุรกิจทางการเกษตร ในระบบเกษตรพันธสัญญา 449 ราย แบ่งเป็น ด้านเพาะปลูก 385 ราย ด้านปศุสัตว์ 47 ราย และด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 11 ราย

(1.2) การบูรณาการส่วนภูมิภาค โดยการ สนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในจังหวัด อาทิ การบริหารจัดการ ข้อมูลด้านเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด การจัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการ สินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมทั้งการสนับสนุนโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(1.3) การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสนับสนุนการบริหารจัดการ ด้านการเกษตร การบูรณาการงานในส่วนภูมิภาค การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อาทิ ดูแล บำรุงรักษาเว็บไซต์ ทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายไร้สาย ดูแล บำรุงรักษาระบบรายงานสารสนเทศภูมิศาสตร์ (สถานการณ์ภัยพิบัติ) และเข้าใช้พื้นที่การดำเนินการระบบสารสนเทศและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงาน

(1.4) สนับสนุนการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำและเสนอแนะยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาและมาตรการทางการเกษตร วิจัย วิเคราะห์ เศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ติดตามประเมินผล การดำเนินงาน จัดทำและเผยแพร่สารสนเทศด้านเศรษฐกิจการเกษตร

(2) การจัดทำข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทางการเกษตร

(2.1) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร รายใหม่และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายเดิม ให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน โดยได้รับขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกพืช 6.01 ล้านครัวเรือน ผู้เลี้ยงสัตว์ 3.92 ล้านราย และผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 380,000 ฟาร์ม

(2.2) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศต้นทุนการผลิต ภาคเกษตร 5 สินค้า ได้แก่ มันสำปะหลังโรงงาน ปาล์มน้ำมัน มังคุด เงาะ และลองกอง จัดเก็บข้อมูลผลผลิตต่อไร่ โดยวิธีดัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิต (Crop Cutting) 1 สินค้า ได้แก่ มันสำปะหลังโรงงาน จัดทำข้อมูลปริมาณการผลิตพืชเศรษฐกิจ สำคัญ 10 สินค้า ได้แก่ ทูเรียน มังคุด เงาะ ลำไย ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังโรงงาน ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เพิ่มประสิทธิภาพการประมาณการและติดตามภาวะการผลิตสินค้าเกษตร 11 สินค้า ได้แก่ กาแฟ มะพร้าว หอมหัวใหญ่ กระเทียม หอมแดง มันฝรั่ง พริกไทย ลองกอง ลิ้นจี่ ถั่วเหลือง และสับปะรดปัตตาเวีย รวมทั้งติดตามสถานการณ์ การผลิตในระดับหมู่บ้านและสถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น โดยรายงานข้อมูลราคาสินค้าเกษตร ในแหล่งผลิตสำคัญ รายสัปดาห์ 180 สินค้า และรายงานข้อมูลภาวะการผลิตสินค้าเกษตร รายเดือน 21 สินค้า

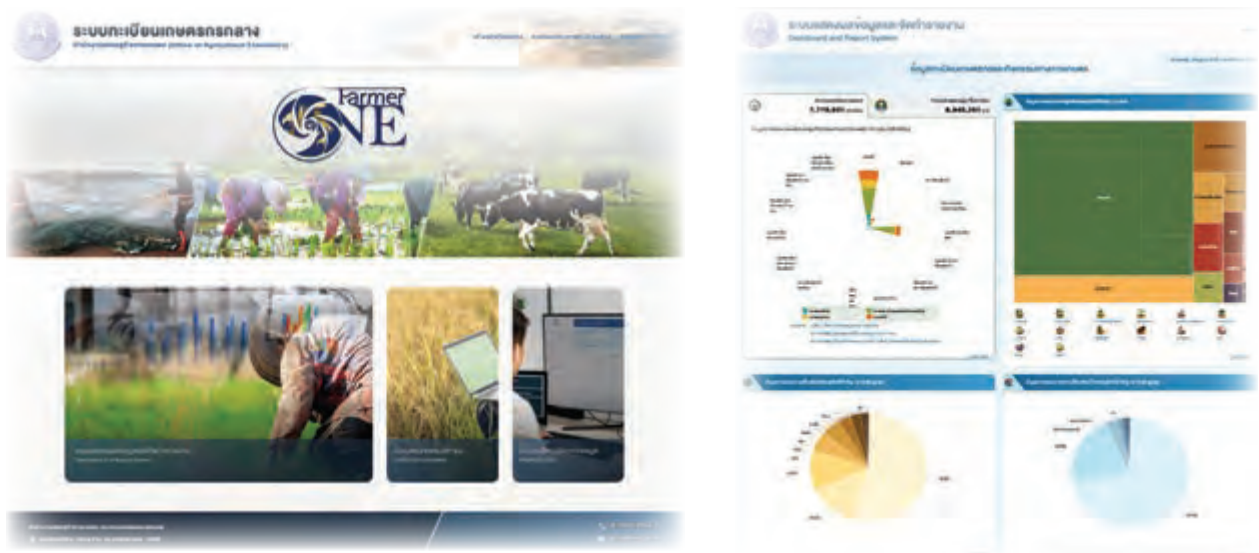
สำรวจมันสำปะหลังโรงงาน ปี 2566 โดยวิธี Crop Cutting

(2.3) การเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร โดยพัฒนาศักยภาพการติดตามและวิเคราะห์ภัยพิบัติทางการเกษตร 14 เรื่อง อาทิ 1) รายงานการวิเคราะห์ เรื่อง การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย...ส่งผลกระทบต่อการบินโคครัวเรือนอย่างไร 2) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย และแนวทาง/มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ปี 2565 3) รายงานการวิเคราะห์ เรื่อง ราคาผักพุง : ผลกระทบจากน้ำท่วม 4) รายงานการวิเคราะห์ เรื่อง โลกสิ้นสะเทือนด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์-แชทบอท 'ChatGPT' 5) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย และแนวทาง/มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ปี 2565 และ 6) รายงานผลการวิเคราะห์คาดการณ์ผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ปี 2566 – 2567

(2.4) การขับเคลื่อนและติดตามแผนพัฒนาการเกษตร และแผนยุทธศาสตร์ 3 เรื่อง ได้แก่ (ร่าง) แผนปฏิบัติการประจำปี 2568 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2566 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจัดทำรายงานแผนพัฒนาการเกษตรกลุ่มจังหวัด รวมทั้งประมาณการแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาคและประเทศ และจัดทำรายงานสถานการณ์และการวิเคราะห์แนวโน้มภาคเกษตร

(2.5) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร 2 ชนิด ได้แก่ ข้าว และปาล์มน้ำมัน การบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่เนื้อที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของประเทศ 1 ชนิด ได้แก่ มะพร้าว รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (Geo-Informatics) เพื่อการจัดเก็บข้อมูล 1 ระบบ

(2.6) การพัฒนาระบบแพลตฟอร์มกลาง ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลางขึ้นใหม่เพื่อแก้ไขและลดข้อจำกัดของระบบที่ได้ดำเนินการบูรณาการการใช้ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลางร่วมกันระหว่างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และกรมหม่อนไหม มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในโครงการของรัฐ เช่น การจัดทำฐานข้อมูลผู้มีรายได้น้อยให้กับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ใช้เป็นกรอบตัวอย่างการสำมะโนเกษตรกรให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ การใช้เป็นกรอบตัวอย่างการสำรวจข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และการนำมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจด้านนโยบายอื่นของภาครัฐ รวมถึงการนำรายงานจำนวนเกษตรกรผู้ทำกิจกรรมทางการเกษตรเป็นรายสินค้ามาจัดทำเป็นชุดข้อมูลเปิดให้ผู้ใช้ทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ โดยการพัฒนาระบบขึ้นมาใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการข้อมูลให้เกิดการเป็นเอกภาพ อำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร และเปิดบริการให้กับผู้ใช้จากหน่วยงานที่รับขึ้นทะเบียน โดยเกษตรกร ภาครัฐ และผู้ใช้งานทั่วไปสามารถเข้าใช้งานได้ที่ farmerONE.oae.go.th

(2.7) การอำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร โดยการพัฒนาความรู้และศักยภาพในการจัดการธุรกิจเกษตรและโลจิสติกส์ 840 ราย และพัฒนาระบบการออกหนังสือรับรองสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออกให้รองรับการเชื่อมโยงระบบ NSW และปรับปรุงระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement) ให้รองรับบริการแบบ B2G สามารถเชื่อมโยงข้อมูล Health Certificate กับประเทศคู่ค้า 1 ระบบ

(2.8) การติดตามประเมินผล โดยติดตามประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร 8 เรื่อง ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น, โครงการ 1 อำเภอ 1 เกษตรอัจฉริยะ, การส่งเสริมการจัดตั้งและบริหารจัดการวิสาหกิจเกษตรฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น, การยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร, การส่งเสริมการแปรรูป, การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (พืชสมุนไพร/แมลงเศรษฐกิจ), การส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง ปีงบประมาณ 2565 รวมทั้งติดตามประเมินผลโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2) การบริหารจัดการน้ำ

2.1) การก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ 13 แห่ง อาทิ โครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา จ.เชียงใหม่, โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.อุดรดิตถ์, โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำปี้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.พะเยา, โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ชัยภูมิ และโครงการประตูละบายน้ำบ้านก่อพร้อมระบบส่งน้ำ จ.สกลนคร

2.2) การสนับสนุนงานด้านชลประทาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง โดยการบำรุงรักษาอาคารและระบบชลประทาน และซ่อมแซม/ปรับปรุงงานชลประทาน พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการปรับปรุง 276,205 ไร่

2.3) การจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน โดยการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลาง ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำขนาดเล็ก ในพื้นที่ชุมชน/ชนบท ก่อสร้างโครงการแก้มลิง ปริมาตรเก็บกักเพิ่มขึ้น 84.43 ล้าน ลบ.ม พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 90,563 ไร่

2.4) การจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 18,170 ไร่ และจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม 39,819 ไร่

2.5) การพัฒนาหนองหารด้านการประมง โดยกำจัดวัชพืชลอยน้ำในหนองหาร 120,000 ต้น พื้นที่ 1,500 ไร่

3) การบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ (Precision Farming)

3.1) การบริการแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่/เกษตรแม่นยำ โดยการพัฒนาาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาดของศัตรูข้าว 42 ครั้ง ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการเลี้ยงปศุสัตว์ 75 แปลง จัดเตรียมความพร้อมของแปลงต้นแบบในพื้นที่แปลงใหญ่ 31 แปลง พื้นที่ 160 ไร่ ขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) โดยการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรของ AIC ไปยังเกษตรกร 12,495 ราย เกิดการใช้นวัตกรรม 117 นวัตกรรม ในพื้นที่ 12 จังหวัด 13 แปลงใหญ่

3.2) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิต

(1) การสนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบแปลงอัจฉริยะ โดยจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ 10 แปลง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ 150 ไร่ พัฒนาระบบการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเกษตรแม่นยำสูง 1 ระบบ พัฒนาระบบข้อมูลข้าวอัจฉริยะ 4 ระบบ ได้แก่ เว็บไซต์กรมการข้าว ไลน์กรมการข้าว ระบบฐานข้อมูลด้านข้าว และพัฒนาปรับปรุงแอปพลิเคชันของกรมการข้าว

(2) การพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ โดยจัดทำแปลงเรียนรู้ที่มีการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ 6 แปลง 6 ชนิดพืช 5 จังหวัด ได้แก่ แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วเหลืองฝักสด จ.เชียงใหม่, แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วเหลือง จ.เชียงใหม่, แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วลิสง จ.สกลนคร, แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วเขียว จ.เพชรบูรณ์, แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตมันสำปะหลัง จ.ระยอง และแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตลำไยคุณภาพ จ.จันทบุรี

4) การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ เพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าผลตอบแทนต่อไร่ให้สูงขึ้น

4.1) ส่งเสริมพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปัจจัยการผลิต

(1) พันธุ์พืช โดยผลิตและกระจายพืชพันธุ์ดี 1,241,329 ต้น/ชุด ผลิตพืชพันธุ์ดีในชั้นพันธุ์คัด/หลัก/ขยาย/จำหน่าย เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ แบ่งเป็น พืชไร่ 15 ชนิด พืชสวน 56 ชนิด (อาทิ อ้อยพันธุ์ กว. ขอนแก่น 4, ถั่วหรั่ง กว. สงขลา 2, ปาล์มน้ำมันลูกผสมพันธุ์ กว. สุราษฎร์ธานี 10 - 11 และ 12, มะนาวพันธุ์ กว. พิจิตร 2 และส้มโอพันธุ์ กว. พิจิตร 1) ปัจจัยการผลิต 20 ชนิด กระจายสู่เกษตรกร 17,667 ราย กลุ่มเกษตรกร 108 กลุ่ม สหกรณ์การเกษตร 6 แห่ง วิชาสหกิจชุมชน 14 แห่ง หน่วยงานภาครัฐ 75 ราย หน่วยงานภาคเอกชน 120 ราย ตรวจสอบเมล็ดพันธุ์เพื่อรับรองมาตรฐานและออกใบรับรอง 1,820 ตัวอย่าง วิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวไปสู่การรับรองพันธุ์ ได้แก่ ข้าวเหนียวสายพันธุ์ RGDU10017-1-MAS-49-4-1-NKI-1-3-1-2 เสนอเป็นพันธุ์รับรอง ชื่อพันธุ์ กข24, ข้าวเจ้าสายพันธุ์ CRI12026-6-9-PSL-4-1-1-1 เสนอเป็นพันธุ์รับรอง ชื่อพันธุ์ กขจ1, ข้าวเจ้าสายพันธุ์ PSL97060-17-CNT-1-2-1 เสนอเป็นพันธุ์รับรอง ชื่อพันธุ์ กข103 และข้าวสาลีสายพันธุ์ SMGBWS88008 เสนอเป็นพันธุ์รับรอง ชื่อพันธุ์ กขส1

(2) พันธุ์สัตว์ ผลิตพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมปศุสัตว์ เพื่อกระจายสัตว์พันธุ์ดีให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ นำไปขยายเป็นพ่อ-แม่พันธุ์สัตว์ 700,084 ตัว รวมทั้งพัฒนาและผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดี 14 ชนิด 478,600 ตัว ได้แก่ ปลานิล “จิตรลดา 3” ปลานิล “จิตรลดา 4” ปลานิลแดง “เร็ด 1” ปลานิลแดง “เร็ด 2” ปลานิลแดง “ปทุมธานี 1” ปลายี่สก “โรห์ 1” ปลานวลจันทร์เทศ “มา 1” ปลาดตะเพียนขาว “ซิลเวอร์ 1 ซี” ปลาดตะเพียนขาว “ซิลเวอร์ 2 เค” ปลาดตะเพียนขาว “นีโอแมลล์” ปลาทอม “ซุมพร 1” ปลานโ “คอม 1” กุ้งขาว “ลีล 1” และกุ้งก้ามกราม “มาโคร 1” นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงพันธุ์ตามหลักพันธุศาสตร์ปลาสวยงามด้วยการผสมข้ามสายพันธุ์ระหว่าง ปลาการ์ตูนทองโกลด์นั้กเกิดกับปลาการ์ตูนแดงทันเดอร์ ได้เป็น “ปลาการ์ตูนโกลด์ครอสทันเดอร์” (Gold x thunder maroon) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Premnas biaculeatus* ลักษณะเด่นอยู่ที่ลักษณะรูปร่างและความพล้วไหวของลายสีขาวยบนพื้นลำตัวสีแดง ปลาเพศผู้สามารถเปลี่ยนเพศเป็นเพศเมียได้ แต่เพศเมียไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเพศผู้ได้ อายุขัยเฉลี่ยทั่วไปประมาณ 15 ปี ปัจจุบันปลาสายพันธุ์นี้เริ่มได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการและมีแผนถ่ายทอดเทคนิควิธีการเพาะเลี้ยงไปยังเกษตรกรเพื่อให้สามารถเพาะเลี้ยงและจำหน่ายสู่ตลาดปลาทะเลสวยงามของไทยให้เกิดความหลากหลายต่อไปในอนาคต

4.2) การขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์และการถ่ายทอดเทคโนโลยี อาทิ

(1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชผ่านการจัดทำแปลงต้นแบบ 8 ชนิดพืช 20 ชุมชน พื้นที่ 20 จังหวัด ได้แก่ พืชผัก สมุนไพร อะโวคาโด ถั่วเขียวหลังนา อ้อย ปาล์มน้ำมัน ส้มโอ และพืชผสมผสาน

(2) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง 24 เรื่อง ให้แก่เกษตรกร 2,451 ราย ให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ยกกระตือรือร้นให้เกษตรกรให้ประณีต ให้ผลตอบแทนสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น กาแฟอาราบิกาสายพันธุ์คุณภาพสูงและทนทานต่อโรคราสนิม พันธุ์กัญชงที่มีสาร THC ต่ำ พันธุ์ถั่วแขกอินทรีย์ที่ไม่มีปัญหาฝักเป็นจุดสีม่วง และพันธุ์ผักกาดหวานอินทรีย์ที่ไม่มีปัญหาอาการต้นบิดในฤดูฝน เป็นต้น

(3) พัฒนาสถานที่รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตัญญา พัฒนาการความรู้ด้านพันธุ์ เทคโนโลยีการขยายพันธุ์ และเทคโนโลยีการผลิตพืชสกุลัญญาในพื้นที่ 3 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชขอนแก่น การพัฒนาเทคโนโลยีขยายพันธุ์พืชสกุลัญญาด้วยการปักชำและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 2) สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ การปรับปรุงพันธุ์และคัดเลือกต้นแม่พันธุ์พืชสกุลัญญาสายพันธุ์ดีที่ให้สารสำคัญสูง พัฒนาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชสกุลัญญาด้วยการปักชำและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกพืชสกุลัญญา และ 3) ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย การปรับปรุงพันธุ์และคัดเลือกต้นแม่พันธุ์พืชสกุลัญญาสายพันธุ์ดีที่ให้สารสำคัญสูง พัฒนาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชสกุลัญญาด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกพืชสกุลัญญา

(4) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปพัฒนาเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นมูลค่าสูง เช่น (1) พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยและผู้ที่มีเบาหวาน โดยใช้ข้าวหรือธัญญาเป็นวัตถุดิบหลัก เพื่อทดแทนผลิตภัณฑ์นำเข้าจากต่างประเทศได้ไม่ต่ำกว่าปีละ 5,000 ล้านบาท (2) พัฒนาเครื่องผลิตน้ำแข็งเหลวโอโซน Ozonated Slurry Ice Machine, OSIM เป็นการประยุกต์เทคโนโลยีการผลิตน้ำแข็งเหลวจากน้ำทะเลมาใช้ในอุตสาหกรรมประมงเพื่อรักษาคุณภาพอาหารทะเลให้คงไว้ซึ่งความสด รสชาติ/เนื้อสัมผัสที่ดี และเพิ่มมูลค่าสินค้าอาหารทะเลได้มากกว่าร้อยละ 50 - 100% และ (3) พัฒนาผลิตภัณฑ์เม็ดสารสกัดไซ้หน้าเพื่อเสริมโปรตีนและกรดไขมันโอเมกา สำหรับเป็นแหล่งโปรตีนจากพืชใหม่ทดแทนโปรตีนจากพืชชนิดเดิม เนื่องจากสามารถแพร่และขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว

4.3) การบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร

ด้วยการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จุลินทรีย์ แมลง เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาการเกษตร อนุรักษ์เก็บรักษารวบรวมไว้ในธนาคารเชื้อพันธุ์พืช (Gene Bank) แหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ พืชปรสิตพืช วัชพืชและแมลง แปลงรวบรวมพันธุ์ และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม 59,215 สายพันธุ์ พัฒนาศักยภาพงานวิชาการเกษตร เพื่อการเพิ่มผลผลิตการผลิตพืช หรือแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร 42 เรื่อง โดยแบ่งเป็นผลงานวิจัยที่ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สู่สาธารณะ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยู และช่องทางออนไลน์ 20 เรื่อง อาทิ ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์ ปุ๋ยเพิ่มการเจริญเติบโตของพืช เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยอัจฉริยะ จากเมล็ดมะม่วงสุโลชั่นบำรุงผิว และผลงานวิจัยที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการอบรมและจัดทำแปลงต้นแบบ 22 เรื่อง อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายละอองเกสรอินทผลัม เทคโนโลยีการผลิตเม็ดแมงลักเพื่อบริโภคสู่กลุ่มเป้าหมาย และการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงคุณภาพดีในฤดูฝน

5) การตลาดให้สินค้าเกษตรได้ขายในราคาที่เหมาะสม

โดยการส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร อาทิ

5.1) การเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครอบคลุม มีผู้ประกอบการค้าข้าว 23 ราย จัดทำบันทึกข้อตกลงซื้อขาย (MOU) กับกลุ่มเกษตรกร 195 กลุ่ม เกษตรกร 4,529 ราย พื้นที่การผลิต 53,520.39 ไร่ ซื้อขายจริง 4,537.41 ตัน

5.2) การเชื่อมโยงตลาดข้าวสารคุณภาพ อ.ต.ก. จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด และเชื่อมโยงตลาดข้าวสารจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคโดยตรง จัดหาพื้นที่ให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน นำผลผลิตของตนเองและสมาชิกในกลุ่มมาจำหน่ายทั้งในพื้นที่ กทม. และต่างจังหวัด รวม 14 ครั้ง ภายใต้การจัดกิจกรรม (1) “อ.ต.ก. ร่วมใจ ข้าวเกษตรกรไทยสัญจร” 10 ครั้ง สามารถเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตได้ 112.76 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 1,644,070 บาท (2) “ส่งสุข ส่งใจ ด้วยข้าวไทย อ.ต.ก.” สามารถระบายผลผลิตข้าว 21.97 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 1,099,257 บาท และ (3) “เชื่อมโยงข้าวสารเกษตรกรไทยราคาพิเศษ” รวม 3 ครั้ง สามารถเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตได้ 18.16 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 790,195 บาท

5.3) ส่งเสริมการสร้างมาตรฐานสินค้าและการตลาดแก่เกษตรกรให้นำผลผลิตจำหน่ายผ่านกลไก อ.ต.ก. ดังนี้ (1) จัดกิจกรรมฝึกอบรมมาตรฐานแก่เกษตรกร 4 ครั้ง ณ จังหวัดนครพนม ราชบุรี ระนอง และเชียงราย และ (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด 3 ครั้ง มีมูลค่าจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 192,005 บาท ได้แก่ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 2 – 6 สิงหาคม 2566 บริเวณโซนสันหนากการตลาด อ.ต.ก. จำหน่ายสับปรอดหวานทำอุเทน จากเกษตรกรบ้านท่าดอกแก้ว อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม มีมูลค่าการจำหน่าย 76,625 บาท ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2566 บริเวณโซนสันหนากการตลาด อ.ต.ก. เป็นผักปลอดภัยผักอแกนิก จากกลุ่มเกษตรกร อ.บ้านคา จ.ราชบุรี มีมูลค่าการจำหน่าย 61,380 บาท และครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 6 – 10 กันยายน 2566 บริเวณโซนสันหนากการตลาด อ.ต.ก. เป็นกาแฟโรบัสต้าจาก จ.ระนอง และ จ.ชุมพร และกาแฟอาราบิก้า จากดอยแม่สลอง จ.เชียงราย มีมูลค่าการจำหน่าย 54,000 บาท

5.4) พัฒนาศูนย์จำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพ พร้อมทั้งเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้พัฒนาสินค้าเกษตร และเป็นศูนย์รวมการเจรจาซื้อขายสินค้าเกษตรคุณภาพ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการส่งเสริมและเผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร สมาชิกวิสาหกิจชุมชน สมาชิกสถาบันเกษตรกร 470 ราย 4 จังหวัด ได้แก่ จ.พะเยา จ.เชียงราย จ.กำแพงเพชร และ จ.ร้อยเอ็ด

5.5) จัดงาน อ.ต.ก. สินค้าเกษตรคุณภาพสูง ORTORKOR SELECT THAILAND BEST AGRICULTURAL ระหว่างวันที่ 11 – 15 สิงหาคม 2566 โดยคัดสรรสินค้าเกษตรคุณภาพสูงมาตรฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสินค้าจากภาคเอกชน มาร่วมจำหน่ายภายในงาน

5.6) ส่งเสริมตลาดผู้บริโภคผลไม้ไทย ได้แก่ (1) จัดกิจกรรม "ยกสวนตะลอนกรุง" 9 ครั้ง สามารถเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตได้ 99.18 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 7,566,083 บาท (2) จัดกิจกรรม "ชวนมาฟิน ชิมผลไม้ไทย" สามารถเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตได้ 40.29 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 2,036,250 บาท (3) จัดกิจกรรม "ติดตลาดเกษตร Fresh Fruits From Farm" สามารถเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตได้ 30 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 2,955,349 บาท และ (4) จัดกิจกรรม "ส่งเสริมการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าคุณภาพ อ.แม่ใจ จ.พะเยา" สามารถเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตได้ 454 ตัน มีมูลค่าการจำหน่าย 32,320,000 บาท

5.7) ส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่สู่ตลาดยุคใหม่

ด้านหม่อนไหม โดยเกษตรกรและผู้ประกอบการร่วมออกร้านอีเว้นท์ และจำหน่ายแบบ Online รวม 19 ครั้ง มีมูลค่าจำหน่าย 14 ล้านบาท รวมทั้งจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ “GI Fresh 2 You อัตลักษณ์ ปลอดภัย มั่นใจสินค้าเกษตร” ระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน – 3 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ชั้น G กรุงเทพมหานคร โดยนำสินค้าของสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรปลอดภัย และเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่มาจำหน่ายในงาน รวม 52 บูธ เช่น ผลิตภัณฑ์จากโคเนื้อโพนยางคำ (สเต็กเนื้อ/เนื้อสเต้/เนื้ออบ) มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว ลำไยกล้วยหอมทองบ้านลาด ทุเรียนป่าละอู ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ ผักปลอดภัยพิช ข้าวสายน้ำแร่แจ้ซ้อน ข้าวสังข์หยด ข้าวไร่ดอกขำข้าวกล้องเฮงอะเลอทิญ อาหารทะเลแปรรูป ผ้าไหม ผ้าอ้อมคราม เป็นต้น มีผู้เข้าร่วมงานรวมทั้งสิ้น 11,103 ราย ยอดจำหน่ายรวม 3,300,617 บาท

งานแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรอัตลักษณ์
“GI Fresh 2 You อัตลักษณ์ ปลอดภัย มั่นใจสินค้าเกษตร”

5.8) การพัฒนาตลาดยางพาราให้เป็น Digital Platform ผ่านระบบ Thai Rubber Trade (TRT) โดยนำเทคโนโลยี Block Chain มาพัฒนาระบบการซื้อขายประมูลยางพารา ซึ่งสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานตลาดกลางยางพาราของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ทั่วประเทศผ่าน Mobile Platform และ Web Application ที่แสดงข้อมูลการซื้อขายแบบ Real Time ลดระยะเวลาในการทำธุรกรรม สามารถตรวจสอบการโอนเงิน ลดความเสี่ยงการปลอมแปลงบัญชี และการจัดทำสัญญาต่าง ๆ ด้วย Smart Contract โดยผู้ซื้อสามารถเลือกซื้อตามความต้องการได้จากตลาดกลางยางพาราของ กยท. ทั้ง 8 แห่ง และตลาดเครือข่ายกว่า 200 ตลาด นอกจากนี้เทคโนโลยี Block Chain ที่นำมาใช้ในระบบ Thai Rubber Trade ยังสามารถตรวจสอบย้อนกลับข้อมูลแหล่งที่มาของผลผลิตยางพาราได้ ซึ่งสอดคล้องกับกฎระเบียบของ EU (EUDR : EU Deforestation-free Regulation) โดยในปี 2566 มีปริมาณยางที่ประมูลผ่านระบบ Thai Rubber Trade (TRT) 34,786 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,609.98 ล้านบาท

6) สนับสนุนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่

โดยการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม (Agri - Map) ส่งเสริม สนับสนุน ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นการผลิตสินค้าการเกษตรชนิดใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ภูมิสังคม และตลาด เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้แก่เกษตรกร 66,674 ไร่ อบรมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับเปลี่ยน 2,920 ไร่ ถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต 1,000 ราย ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา ติดตามงานโครงการฯ 5 ครั้ง ฝึกอบรมหลักสูตรการปรับเปลี่ยนพืชอื่นเป็นการปลูกหม่อน 120 ไร่ อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ 1,000 ราย ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพันธุ์ดี 57,302.75 ไร่ ปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น 91,393.70 ไร่ และปลูกสวนยางยั่งยืน 1,741.50 ไร่ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ 1,000 ไร่ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 152 แปลง จัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในระดับจังหวัด และการศึกษาแนวทางการจัดทำเขตส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

7) การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น โดย

7.1) อบรมพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป 154 แห่ง

7.2) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 140 แห่ง รวมทั้งจัดทำแผนการเชื่อมโยงเครือข่ายสินค้าแปรรูป ได้แก่ เชื่อมโยงระหว่างสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการด้วยกัน 14 คู่สินค้า เช่น ข้าวสาร ซีอิ๊วขาว เต้าเจี้ยว เป็นต้น และเชื่อมโยงกับสหกรณ์ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ 29 คู่สินค้า เช่น ข้าวสาร ผัก ผลไม้ เป็นต้น

7.3) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าข้าว 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ลูกแป้งสาโทเพื่อพัฒนาเป็นหัวเชื้อสาโท ไอคกริมข้าวต้มมัด และเครื่องดื่มชาข้าวโซดา

7.4) พัฒนาผลผลิตจากการเลี้ยงปลุสตัวในพื้นที่มาพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน OTOP 9 ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาศักยภาพด้านบัญชีวิสาหกิจชุมชนเพื่อการแข่งขัน 154 แห่ง

8) การส่งเสริมภาคการประมง รวมทั้งแก้ไขข้อกฎหมายและการบังคับใช้ให้เหมาะสมกับอุตสาหกรรมประมง

8.1) การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อภาคธุรกิจในการส่งออกสินค้าประมงไปยังสหภาพยุโรป โดยการปรับปรุงออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ 74,385 ราย รวมทั้งร่วมตรวจในเรือประมงและแรงงานภาคประมงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ 93 ครั้ง

8.2) การป้องกันและแก้ไขปัญหាការทำประมงผิดกฎหมาย โดยการตรวจสอบ ติดตาม และเฝ้าระวัง การทำประมงของเรือประมงไทยให้เป็นไปตามกฎหมาย 184,012 ครั้ง ควบคุมและเฝ้าระวังการทำประมงในทะเล 327 ครั้ง ตรวจสอบการนำเข้าสินค้าประมงจากเรือประมงต่างประเทศ 15,876 ครั้ง ตรวจสอบระบบตรวจสอบย้อนกลับของโรงงาน (Traceability) 200 แห่ง ออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำ และ Annex 4 จำนวน 6,113 ฉบับ สุ่มตรวจชนิดและปริมาณวัตถุดิบสัตว์น้ำหน้าสถานประกอบการ (Sizing) 2,425 ครั้ง

8.3) การบริหารจัดการทรัพยากรประมง

(1) การจัดการทรัพยากรประมง โดยการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ 385 ล้านตัว ขุดลอกและกำจัดวัชพืชเพื่อฟื้นฟูแหล่งน้ำ 1,131,336 ลบ.ม. บริหารจัดการสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ 10 แห่ง จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล 2 แห่ง ใน จ.ตราด ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำสำคัญ 16 แห่ง

(2) จัดระเบียบการทำประมง โดยการกำหนดมาตรการ และการอนุญาตให้เป็นไปตาม พ.ร.ก. การประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 31 ฉบับ พัฒนาการทำประมงเพื่ออนุรักษ์สัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม (MMPA) 36 ครั้ง กำกับ ดูแลและติดตามการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด 1,146 ครั้ง และติดตามประเมินผล มาตรการ ตาม พ.ร.ก. การประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 866 ครั้ง

(3) ฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำประจำถิ่นและสัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ โดยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่ออนุรักษ์ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำประจำถิ่นและสัตว์น้ำหายาก ใกล้สูญพันธุ์ ฟื้นฟูสัตว์น้ำจัดให้คงความหลากหลาย 29 ชนิด 656,374 ตัว

(4) สำรวจและประเมินสถานะทรัพยากรประมง โดยการสำรวจ รวบรวมข้อมูล เพื่อประเมิน การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำต่อหน่วยการประมง (CPUE) และเพื่อประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (MSY) ของสัตว์น้ำในน่านน้ำไทย 289 ครั้ง

8.4) การส่งเสริมอาชีพประมง โดยสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 2,550 ราย บริหารระบบชลประทาน เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 8 แห่ง ให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ด้านการประมง 307 ครั้ง มีเกษตรกรเข้ารับบริการ 13,987 ราย พัฒนาเกษตรกรให้มีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการประมง 4,000 ราย สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำจืด 6 ล้านตัว รวมทั้ง สำรวจ ตรวจสอบพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล GPS เพื่อขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร รายเดิมให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน 441,310 ราย

3.2 การสร้างและขยายโอกาส

1) การดำเนินการให้ประชาชนสิทธิในที่ดินทำกิน และพิจารณาเอกสารสิทธิ์การใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด

1.1) การบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส โดยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรมีโอกาสเป็นเจ้าของที่ดินหรือมีที่ดินสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นของตนเอง เป็นการแก้ไข ปัญหาที่ดินทำกิน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ไขปัญหา การสูญเสียสิทธิในที่ดินทำกิน เป็นการขยายพื้นที่ทำกิน ด้านเกษตรกรรมและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมให้ยั่งยืน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เกษตรกรได้รับมอบหนังสือ อนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01) 36,805 ราย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการปรับปรุงสิทธิ การถือครองที่ดินให้เกษตรกรเข้าถึงได้ 2,607,271 ไร่ แบ่งเป็น แปลงเกษตรกรรม 25,441 ราย และแปลงชุมชน 11,364 ราย รวมทั้งขยายเวลาในการยื่นขอรับมรดกสิทธิ/ การจัดการที่ดินแทนที่ กรณีเกษตรกรเสียชีวิต โดยขยายเวลา ออกไปจนถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2567 เพื่อประโยชน์ ของทายาทเกษตรกรที่ไม่สามารถยื่นคำขอรับการจัดที่ดินแทนที่ได้ทันภายในวันที่ 16 กรกฎาคม 2566 และเพื่อลด ข้อจำกัดอันเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น เรื่องการจัดการทรัพย์สิน หนี้สินของเกษตรกรผู้เสียชีวิต รวมทั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นภายใต้หลักการจัดที่ดินของ ส.ป.ก. ให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

1.2) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร โดยการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต 1,950 ราย ถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชให้สอดคล้องกับแผนความต้องการของเกษตรกรและตามความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ 1,800 ราย ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม 1,000 ราย พัฒนาพื้นที่ทำกินของเกษตรกรในพื้นที่ คทช. ให้มีความเหมาะสมในการผลิตพืช 4,008 ราย จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 13,697.60 ไร่ บริการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และบริการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน 429,107 ราย พัฒนาพื้นที่แปลงรวมในเขตปฏิรูปที่ดินตามแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน/แผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภค 16 พื้นที่ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 2,812 ราย ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร 926 ราย จัดทำแปลงต้นแบบ 146.50 ไร่ และอบรมการจัดทำบัญชีรับ - จ่าย ในครัวเรือน 1,400 ราย

นอกจากนี้ ได้บูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) 16 หน่วยงาน เพื่อวางแผนและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ในพื้นที่ยึดคืนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 36/2559 พื้นที่ตามนโยบายรัฐบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และพื้นที่อื่นในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมถึงเพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมีระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นได้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด ซึ่งทั้ง 16 หน่วยงาน จะร่วมมือกันในการให้องค์ความรู้และสนับสนุนทางเทคนิควิชาการในการวางแผนออกแบบและก่อสร้าง เพื่อยกระดับงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินให้เกิดศักยภาพสูงสุด และเป็นการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีและมีรายได้ที่มั่นคง

2) การปราบปรามสินค้าปศุสัตว์ผิดกฎหมาย

ตลอดปีงบประมาณ 2566 ที่ผ่านมาได้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายลักลอบนำซากสัตว์เข้าราชอาณาจักรทั้งสิ้น 360 ครั้ง เป็นซากของกลางทั้งหมด 6,313,124 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 803,797,593 บาท ซึ่งได้ดำเนินการทำลายซากสัตว์ของกลางไปแล้วทั้งสิ้น 1,694,515 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 215,330,009 บาท อยู่ระหว่างการรอทำลาย 4,377,188 กิโลกรัม มูลค่า 569,675,738 บาท และอยู่ระหว่างดำเนินคดี 241,421 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 18,791,846 บาท โดยพบว่าเป็นการลักลอบนำเข้ามาจากประเทศบราซิล อิตาลี เยอรมนี เป็นต้น รูปแบบการลักลอบจะเป็นการนำเข้ามาแบบ “กองทัพนมด” ทอยย่นำเข้าโดยแฝงมากับสินค้าอื่น หรือสำแดงเท็จเป็นอาหารทะเล หรือวัตถุดิบผลิตอาหารสัตว์ และส่วนมากจะมีการจับกุมได้ที่ห้องเย็นภายในประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การปราบปรามการลักลอบนำเข้า ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย และประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง และเข้มงวด เพื่อเฝ้าระวังป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงปกป้อง ผู้บริโภคและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (บก.ปคบ.) หน่วยงานฝ่ายปกครอง กระทรวงมหาดไทย กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) กรมศุลกากร กระทรวงกลาโหม และตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น

3) การยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น

โดยการออกกฎหมายใหม่และการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ดังนี้

3.1) การเสนอกฎหมาย มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว 1 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติวิชาชีพสัตว์บาล พ.ศ. 2565

3.2) ร่างกฎหมายที่หน่วยงานอยู่ระหว่างการยกร่างและรับฟังความคิดเห็นฯ 6 ฉบับ ได้แก่

- (1) พระราชบัญญัติปาล์มและน้ำมันปาล์ม พ.ศ.
- (2) ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.
- (3) ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่...) พ.ศ. (อยู่ระหว่างนำเสนอ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี)
- (4) ร่างพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ.
- (5) ร่างพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่) พ.ศ.
- (6) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.

3.3) ร่างกฎหมายที่กระทรวงฯ ขอลงหรือยกทวงร่างฯ 8 ฉบับ ได้แก่

- (1) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พ.ศ.
- (2) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการประมงแห่งชาติ พ.ศ.
- (3) ร่างพระราชบัญญัติสภาประมงแห่งชาติ พ.ศ.
- (4) ร่างพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่) พ.ศ.
- (5) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมยาง (ฉบับที่) พ.ศ.
- (6) ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.
- (7) ร่างพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. (ฉบับที่)
- (8) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่) พ.ศ.

4) การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ด้วยการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์และส่งเสริมการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนน ITA ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ ชี้แจงแนวทางการสร้างความเข้าใจในหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การประเมิน ITA จัดทำประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เจตนาธรรมไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และจัดกิจกรรมด้านการทุจริตทุกรูปแบบ : MOAC Zero tolerance เพื่อเป็นการแสดงเจตนาธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมคุณธรรมและความโปร่งใสในองค์กร ปลูกจิตสำนึก และสร้างพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต แก่บุคลากรให้เกิดการรวมพลังในการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

โดยผลการประเมิน ITA ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้คะแนนเฉลี่ย 91.70 คะแนน ผ่านในระดับผ่านดี มีค่าคะแนนสูงขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ปี 2565 ได้คะแนนเฉลี่ย 91.54 คะแนน) โดยมีหน่วยงานในสังกัดเข้าร่วมการประเมิน 22 หน่วยงาน ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป) 21 หน่วยงาน (ระดับผ่านดี 2 หน่วยงาน ระดับผ่าน 19 หน่วยงาน) คิดเป็นร้อยละ 95.45

3.3 การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

1) **ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน** โดยการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ส่งเสริมการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิธีกลและวิธีพืช 683,485 ไร่ สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดิน ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกร 4,000 ราย วางแผนการใช้ที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฟื้นฟูที่ดินให้เหมาะสมตามศักยภาพของดิน 5,315 ไร่ พัฒนาพื้นที่เฉพาะ 23,941 ไร่ บริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล 1,155 ตำบล ปรับรูปที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวชุมชนนำร่องพะเยาโมเดล 900 ไร่ สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรตามแผนพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 65 แปลง พัฒนาคุณภาพดินตามปัญหาดินเปรี้ยว ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ ดินกรด และดินเค็มให้เหมาะสมในการทำเกษตรกรรม 95,410 ไร่ ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี 40,000 ราย ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ลดสารเคมีทางการเกษตรแก่เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจ 480,312 ราย ตลอดจนสนับสนุนปัจจัยการผลิตอินทรีย์ชีวภาพลดการเผาตอซังพืชและไถกลบตอซัง ช่วยลดหมอกควันและอินทรีย์วัตถุ 672,100 ไร่

2) การแก้ปัญหาฝุ่น PM 2.5 ด้วยการส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทน

การทำลาย 17,640 ราย ถ่ายทอดและสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขต ปฏิรูปที่ดิน 1,005 ราย รวมทั้งเปิดปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเปิดชั้นบรรยากาศ ให้ฝุ่นละอองที่มีการสะสมลอยตัวขึ้นไปได้ เป็นการบรรเทาและลดความหนาแน่นของฝุ่นละอองในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ โดยปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง พะเยา ลำพูน สุโขทัย แพร่ และน่าน ปฏิบัติการทั้งสิ้น 29 วัน 117 เที่ยวบิน ใช้เครื่องบิน รวม 10 ลำ รวมถึงภารกิจดับไฟป่าโดยการใช้เฮลิคอปเตอร์ ตักน้ำดับไฟป่าบริเวณ อ.ฮอด และ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ ปฏิบัติการรวมทั้งหมด 48 เที่ยวบิน ใช้ปริมาณน้ำ 28,800 ลิตร ซึ่งผลจากการปฏิบัติการภารกิจทั้งหมดได้ช่วยบรรเทาให้ สถานการณ์แต่ละพื้นที่คลี่คลาย และลดความรุนแรง

เกษตรกรยุคใหม่ ร่วมใจหยุดเผา

ด้วย 9 ทางเลือกจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร

- 1 โกลบทดแทนการเผา**
ใช้หมักทำปุ๋ยหรือ ใช้เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า และใช้กากหมักเป็นปุ๋ย
- 2 ผลิตภัณฑ์**
ใช้เศษวัสดุทางการเกษตรทำผลิตภัณฑ์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ
- 3 เลี้ยงสัตว์**
ใช้เศษวัสดุทางการเกษตรเป็นอาหารสัตว์
- 4 พลังงานทดแทน**
ผลิตเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพ หรือใช้กากหมักเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพ
- 5 เผาเพื่อใช้**
เผากากหมักเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง
- 6 ฟื้นดิน**
ใช้เศษวัสดุทางการเกษตรเป็นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ
- 7 วัสดุเพาะปลูก**
ใช้เศษวัสดุทางการเกษตรเป็นวัสดุเพาะปลูก
- 8 ส่งจำหน่ายโรงไฟฟ้าชีวมวล**
ส่งเศษวัสดุทางการเกษตรไปโรงไฟฟ้าชีวมวล
- 9 แปรรูปเพิ่มมูลค่า**
แปรรูปเศษวัสดุทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อื่น

ตัวอย่าง ชุมชนต้นแบบปลอดการเผา

- ตำบลเมืองเอก อำเภอเมืองราช จังหวัดระยอง
โครงการกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตร พื้นที่ 18,000 ไร่
ลดการกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรในดิน
คิดเป็นมูลค่า 3,908,387 บาท !!
- ตำบลวังใหม่ อำเภอเมืองราช จังหวัดระยอง
ผลิตปุ๋ยหมัก จากพืชไร่ 150,000 กิโลกรัม
ขายได้มูลค่า 20 บาท คิดรายได้ 3,000,000 บาท !!
- ตำบลนิคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดน่าน
เพราะคิดพวงทองเป็น 144 กิโลกรัม
คิดเป็นมูลค่า 25,000 บาท
ขายได้มูลค่า 50 บาท
คิดรายได้ 1,250,000 บาท !!

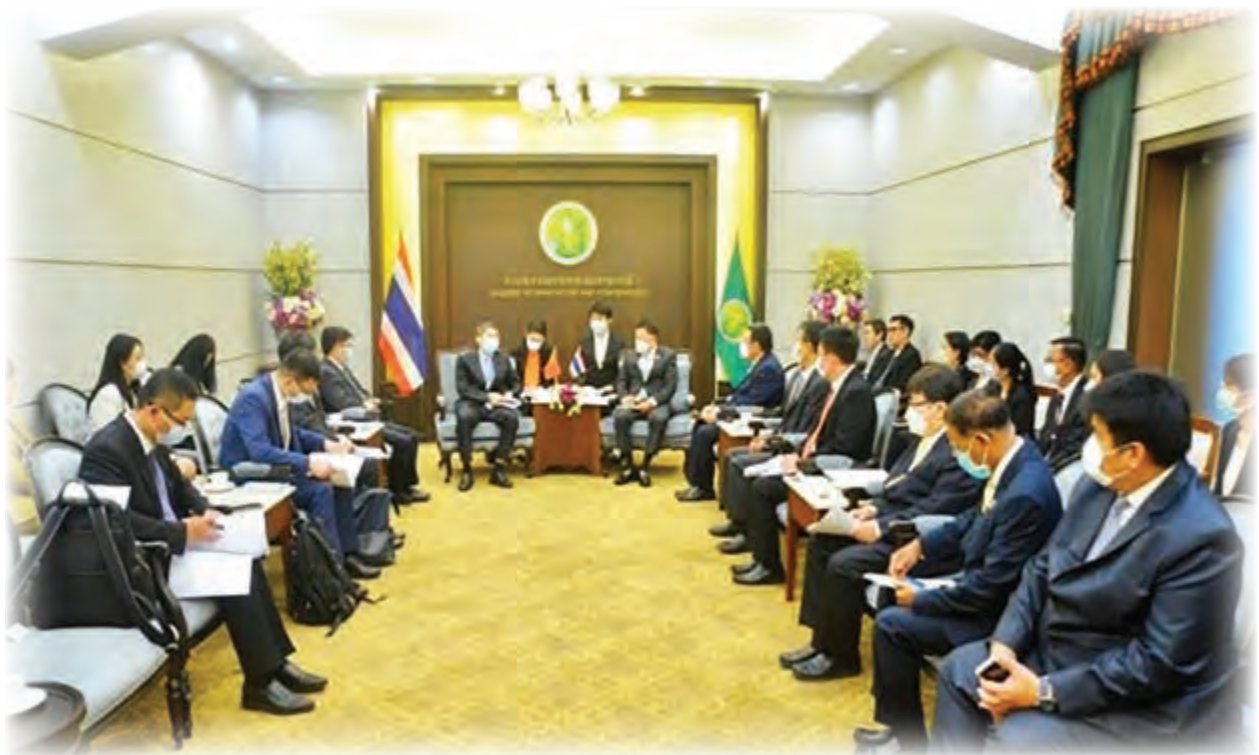
4. นโยบายวางรากฐานและโครงสร้างพื้นฐานใหม่

4.1 การป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติและการเพิ่มความปลอดภัยทางไซเบอร์

โดยพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยไซเบอร์ ในการจัดทำระบบการรักษาความปลอดภัยโครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศและฐานข้อมูล (Cyber Security) 1 ระบบ

4.2 การพัฒนาความร่วมมือและขยายการดำเนินงานด้านเกษตรต่างประเทศ

1) **พัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตรต่างประเทศ** โดยการเป็นผู้แทนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมประชุมในเวทีการประชุมกรอบความร่วมมือด้านทวิภาคี 14 ครั้ง การประชุมกรอบความร่วมมือพหุภาคี 13 ครั้ง และการประชุมความร่วมมือด้านองค์ระหว่างประเทศ 2 ครั้ง อาทิ การหารือร่วมกับ นายหวัง ลิ่งจวิน รัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of the People's Republic of China: GACC) และคณะ ในประเด็นการผลักดันความร่วมมือด้านการตรวจสอบกักกันสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน การเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ FAO สมัยที่ 43 และร่วมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้อำนวยการใหญ่ FAO นอกจากนี้ FAO ได้ประกาศรับรอง “ระบบการเลี้ยงควายปลักและระบบนิเวศในพื้นที่ทะเลน้อย” เป็นพื้นที่มรดกโลกทางการเกษตรแห่งแรกของประเทศไทย

2) ฉบับลงทุนผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังต่างประเทศ อาทิ

2.1) การเปิดตลาดเปิดปรุงสุกในออสเตรเลีย ถือเป็นความสำเร็จครั้งสำคัญของไทย เพราะออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีความเข้มงวดในการรับรองความปลอดภัยสินค้าเกษตรสูง จากการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์เปิดปรุงสุกจากไทยตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน และการเจรจาระหว่างรัฐบาลสองประเทศมาอย่างต่อเนื่องตลอด 7 ปี ตั้งแต่ปี 2559 ทำให้การเปิดตลาดสินค้าเปิดปรุงสุกจากไทยไปยังออสเตรเลีย จึงถือเป็นการแสดงศักยภาพการผลิตและควบคุมคุณภาพสินค้าเกษตรของไทย ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และพร้อมแข่งขันในเวทีตลาดโลก โดยในวันที่ 12 มิถุนายน 2566 ประเทศไทยได้ส่งออกสินค้าเนื้อเป็ดแปรรูปปรุงสุกแช่แข็งเป็นครั้งแรกไปยังออสเตรเลีย จำนวน 5,052 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 1,210,000 บาท ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะมีผู้ผลิตส่งออกไม่ต่ำกว่าปีละ 1,200 ตัน คิดเป็นมูลค่า 400 ล้านบาท

2.2) การเปิดตลาดผลไม้ (Market Access)/ปรับปรุงตลาด (Market Improvement) ในประเทศใดก็ตาม จะต้องผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชจากประเทศผู้นำเข้า เพื่อป้องกันมิให้มีแมลงศัตรูพืชชุกักกันที่ไม่มีในประเทศผู้นำเข้าปนเปื้อนไปกับผลผลิต ปัจจุบันมีสินค้าพืช/ผลไม้ที่ดำเนินการสำเร็จและประเทศคู่ค้าอนุญาตนำเข้าสินค้าจากไทยแล้ว ดังนี้

(1) ผลส้มโอสดส่งออกปศุสัตว์อเมริกาด้วยวิธีการฉายรังสี (เดิมอนุญาตเพียง 7 ชนิด คือ มะม่วง มังคุด เงาะ ลำไย ลิ้นจี่ สับปะรด และแก้วมังกร)

(2) ผลเสาวรสดส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน
(3) เพิ่มมาตรการทางสุขอนามัยพืชทางเลือกสำหรับส่งออกผลมังคุดสดส่งออกไปญี่ปุ่น โดยไม่ต้อง
อบไอน้ำ

(4) การขึ้นทะเบียนโรงงานเพิ่มเติมสำหรับส่งออกผลไม้ตัดแต่ง (ทุเรียน สับปะรด ส้มโอ) ส่งออก
เครื่องรัฐออสเตรเลีย โดยขึ้นทะเบียนโรงงานใหม่ในปี 2566 จำนวน 3 บริษัทผู้ผลิต (จังหวัดจันทบุรี นครปฐม และปทุมธานี)
และอยู่ระหว่างกำลังดำเนินการขอขึ้นทะเบียนอีก 1 แห่ง (จังหวัดปทุมธานี)

(5) การขึ้นทะเบียนโรงอบไอน้ำผลไม้ส่งออกไปต่างประเทศแห่งใหม่ 1 แห่ง (Lanna Harvest
Co., Ltd. จังหวัดนครปฐม) สำหรับดำเนินการอบไอน้ำผลไม้ส่งออกไปต่างประเทศ

2.3) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร เพื่อเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ รักษา และผลักดัน
การขยายตลาดส่งออกสินค้าไทยในต่างประเทศ ได้แก่

(1) การประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรเมืองร้อนมูลค่าสูงสู่ตะวันออกกลาง โดยเข้าร่วมในงาน Thai Trade
Exhibition Saudi Arabia (Riyadh) 2023 ระหว่างวันที่ 27 - 30 สิงหาคม 2566 ณ ราชาอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เพื่อส่งเสริม
ประชาสัมพันธ์เผยแพร่มาตรฐานและคุณภาพสินค้าเกษตร และอาหารของไทยสู่ตลาดโลก รวมถึงเป็นการเปิดและขยายตลาด
การค้าส่งออก กระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์ทางการค้าจากการเจรจาธุรกิจ และเน้นย้ำศักยภาพของไทยในการเป็นแหล่ง
ความมั่นคงทางอาหารของโลก โดยมีสินค้าประชาสัมพันธ์ ดังนี้

- ผลไม้สด ได้แก่ แก้วมังกร (ขาว แดง เหลือง) มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงน้ำดอกไม้
มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ (เหลือง แดง) ทุเรียน เสาวรสด ฝรั่ง สับปะรด แดงโม (เหลือง แดง) เมล่อน และมังคุด
- ผลไม้อบแห้ง ได้แก่ ลำไย สตรอว์เบอร์รี่ ชিং สับปะรด กล้วย มะพร้าว ทุเรียน กระเจี๊ยบ
มันฝรั่ง มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงน้ำดอกไม้ บล๊อคโคลี่ และมะเขือเทศ
- ข้าวพร้อมทาน ได้แก่ ข้าวกล้อง ข้าวเหนียวมูล และข้าวสารตรา อ.ต.ก.
- ทะเลอบแห้ง ได้แก่ ปลาชิวทอด ปลาเกร็ดขาว และปลาหมึก (หมึกกล้วย หมึกหยอง
หมึกแผ่น)

(2) การประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรเมืองร้อนมูลค่าสูง โดยจัดแสดง และแจกชิมผลไม้ ที่งาน International Green Week 2023 ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ 20 – 29 มกราคม 2566 โดยมีสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ โครงการในพระราชดำริ ได้แก่ ร้านภูฟ้า และโครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ตลอดจนผู้ประกอบการไทย ร้านอาหารไทย และร้านนวดไทยเข้าร่วมออกร้านในคูหาประเทศไทย ซึ่งจัดขึ้นภายใต้หัวข้อ “Thailand : Bio-Circular-Green Marktplatz” นำสินค้าเกษตรจากเกษตรกร 657 กลุ่ม ไปประชาสัมพันธ์ และแจกชิม สามารถระบายผลผลิตผลไม้ได้ 0.40 ตัน มีมูลค่าจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 418,915 บาท

4.3 การสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเมืองและชุมชนให้มีระบบนิเวศที่สมดุล ดูแลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการมลพิษทั้งระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมดำเนินการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล โดยถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการไกล่เกลี่ยเชิงวัสดุทางการเกษตร ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ รวม 26,842 ไร่ พร้อมทั้งดำเนินโครงการพัฒนากระบวนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตพืชเศรษฐกิจภายใต้กรอบ T-VER โดยการพัฒนาแปลงต้นแบบ และจัดทำข้อมูลฐานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพืชเศรษฐกิจสำคัญ 6 ชนิด ได้แก่ อ้อย ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ยางพารา ทุเรียน และมะม่วง รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินโครงการ เพื่อเป็นผู้ตรวจประเมินโครงการภายใต้กรอบ T-VER และอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาบุคลากรเพื่อการดำเนินงานลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรอบของ T-VER จำนวน 130 ราย ตลอดจนพัฒนามาตรฐาน GAP Carbon Credit Plus เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มเติมจากการขอรับรองคาร์บอนเครดิต และรองรับข้อกีดกันทางการค้าที่จะมีขึ้นในอนาคต

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2566 และแนวโน้มปี 2567

การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรเป็นการติดตามสถานการณ์ด้านการเกษตร วิเคราะห์ข้อมูลและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประมาณการการเติบโตของภาคเกษตรในภาพรวมและรายสาขาการผลิต ได้แก่ สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ โดยจัดทำเป็นรายไตรมาสและรายปี เพื่อให้ทราบถึงทิศทางการเติบโตของภาคเกษตรและปัจจัยที่มีผลต่อภาคเกษตร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย การเตรียมมาตรการรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการทบทวนนโยบายและมาตรการด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยสาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 4.7 2.2 0.6 และ 2.5 ตามลำดับ ขณะที่สาขาพืช หดตัวร้อยละ 1.3

ปัจจัยบวก

- ในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและในแหล่งน้ำตามธรรมชาติมีเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำประมง รวมถึงสภาพอากาศโดยทั่วไปที่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกและทำการผลิตมากขึ้น
- ราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดในช่วงปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและมีการบำรุงดูแลรักษามากขึ้น
- การบริหารจัดการฟาร์มปศุสัตว์และประมงที่ดี รวมทั้งมีการดูแลเฝ้าระวังโรคระบาดอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ทำให้สถานการณ์การผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมงปรับตัวดีขึ้น
- เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้นจากภาคบริการและภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวได้ต่อเนื่อง ทำให้ภาคการผลิตและการค้าฟื้นตัวดีขึ้น มีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ประชาชนมีรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายได้มากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น
- ประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรรายใหญ่ของโลกอย่างอินเดียประสบภัยธรรมชาติที่รุนแรง ทำให้ผลผลิตสินค้าเกษตรเสียหาย และมีความกังวลว่าปริมาณผลผลิตจะไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ จึงมีการจำกัดหรือระงับการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์บางชนิด อาทิ ข้าว น้ำตาล ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยเพิ่มขึ้น

ปัจจัยลบ

- สภาพอากาศที่แปรปรวน และการเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ

- ในช่วงปลายปี 2565 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2566 ภาวะตะวันออก ซึ่งเป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญของประเทศไทย ประสบปัญหาฝนตกหนักและลมแรง ทำให้ดอกและผลอ่อนร่วงหล่นเสียหาย นอกจากนี้ ในช่วงปลายเดือนมีนาคม – ต้นเดือนเมษายน 2566 เกิดพายุฤดูร้อนและลมกระโชกแรงในบางพื้นที่ของภาคตะวันออก อาทิ จังหวัดระยอง และจันทบุรี ส่งผลให้ทุเรียนที่ใกล้เก็บเกี่ยวบางส่วนร่วงเสียหาย

- ฤดูฝนที่มรสุมล่าช้า และการเข้าสู่ภาวะเอลนีโญในเดือนกรกฎาคม 2566 ทำให้เกิดภาวะแห้งแล้งและฝนทิ้งช่วง ทำให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ ลดลง ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและความสมบูรณ์ของพืชหลายชนิด อาทิ ข้าว สับปะรดโรงงาน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และลำไย

- ราคาปัจจัยการผลิตหลายชนิดยังอยู่ในระดับสูง ทั้งราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการปรับลด/ปรับเปลี่ยนการใช้ปุ๋ย และอาหารสัตว์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณ และคุณภาพของผลผลิต

- เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัว และภาวะเงินเฟ้อที่สูงขึ้นในหลายประเทศ ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง

- ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ สงครามการสู้รบระหว่างอิสราเอลและฮามาส และการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลก และการค้าระหว่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวช้า

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2567

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 โดยสาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 0.6 – 1.6 สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 1.7 – 2.7 สาขาประมง ขยายตัวร้อยละ 0.5 – 1.5 สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 0.3 – 1.3 และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 2.4 – 3.4 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- การดำเนินนโยบายของภาครัฐ ความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร อาทิ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต ส่งเสริมการรวมกลุ่มทำการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร ยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เป็นสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง เป็นที่ยอมรับของตลาด และตอบโจทย์ผู้บริโภค โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิตเพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและน้ำท่วม สนับสนุนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อการวางแผน ฝ่าระวาง เตือนภัย ตลอดจนระบบประกันภัย และการรองรับความเสี่ยงต่าง ๆ

- ความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความมั่นคงทางด้านอาหาร เนื่องจากหลายประเทศประสบภัยพิบัติที่รุนแรง ประกอบกับประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรรายใหญ่ของโลกจำกัดหรือระงับการส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด ทำให้หลายประเทศมีความกังวลว่าจะมีผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ

- ราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดยังอยู่ในเกณฑ์ดี จากปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญ และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น

- แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2567 ที่คาดว่าจะขยายตัว โดยเฉพาะการบริโภคภายในประเทศ และการท่องเที่ยว ที่คาดว่าจะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และรวมถึงการส่งออกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ปรับตัวดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2567 และสถานการณ์สำคัญที่ต้องติดตาม ได้แก่ ปรากฏการณ์เอลนีโญที่อาจทำให้เกิดภัยแล้งที่รุนแรง ราคาปัจจัยการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง เศรษฐกิจโลกที่มีทิศทางชะลอตัว ภาวะเงินเฟ้อที่ยังอยู่ในระดับสูง และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ที่ส่งผลต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคและความสามารถในการแข่งขันทางการค้าสินค้าเกษตรของไทย ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยืดเยื้อและยังไม่แน่นอน รวมถึงภาวะเบียดและมาตรการกีดกันทางการค้าของหลายประเทศที่มีความเข้มงวดมากขึ้น ทั้งสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และจีน ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตรของไทย

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	ปี 2566	ปี 2567
ภาคเกษตร	0.3	0.7 – 1.7
พืช	-1.3	0.6 – 1.6
ปศุสัตว์	4.7	1.7 – 2.7
ประมง	2.2	0.5 – 1.5
บริการทางการเกษตร	0.6	0.3 – 1.3
ป่าไม้	2.5	2.4 – 3.4

ที่มา: กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2566)

แนวทางการดำเนินงานในปี 2567

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ดังนี้

1. ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 - 12 กันยายน 2566 ไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จ

ประกอบด้วย

1.1 นโยบายพักักษริภคชาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเน้นโครงการพระราชดำริต่าง ๆ

1.2 นโยบายแก้ไขปัญหาคอขวด

- เร่งเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้ง รวมถึงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- สร้างรายได้ เสริมอาชีพระหว่างพักักษริภคชาเพื่อสนับสนุนนโยบายพักักษริภคชาของรัฐบาล และมาตรการช่วยประคองภาระหนี้สิน
 - ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy Model)
 - ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการตรวจรับรอง GAP และสามารถต่อยอดไปสู่คาร์บอนเครดิตในภาคการเกษตร

1.3 นโยบายระยะกลางและระยะยาว : สร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิต

เน้นการบริหารจัดการภาคเกษตรที่ครบถ้วนทุกด้าน ตั้งแต่ดิน น้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ กลไกราคา แหล่งเงินทุน นวัตกรรม และกรรมสิทธิ์ ที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกพืช ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ และกลุ่มประมง ได้แก่

1) การสร้างรายได้ภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ด้วยการ

- ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มอาชีพ บริการทางการเกษตร (Service Provider)
- แก้ไขปัญหาประมง รวมทั้งแก้ไขข้อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมงให้เหมาะสม
- ส่งเสริมการบริหารจัดการแบบแปลงใหญ่ด้วยเกษตร สมัยใหม่/เกษตรแม่นยำ (Precision Farming)

• สนับสนุนให้การปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่

• เน้นการวิจัย พัฒนาพันธุ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกร การใช้สารชีวภัณฑ์ ลดการใช้สารเคมี และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิตและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรภายใต้หลักตลาดนำการวิจัย

- สนับสนุนความร่วมมือกับหน่วยงานนอก กษ. ในการหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตสินค้าเกษตร

2) การสร้างและขยายโอกาส

• เร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดิน และพิจารณาเอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด รวมทั้งยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น

- ยกระดับห้องปฏิบัติการเพื่อให้บริการและตอบสนองต่องานวิจัยที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (Future Lab)

3) สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

- บริหารจัดการน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน
- สนับสนุนการขายคาร์บอนเครดิต และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

2. ขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม “เกษตรกรกินดี อยู่ดี มีรายได้ มีอาชีพที่มั่นคง สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน และภาคเกษตรไทยคือผู้นำสินค้าเกษตรในตลาดโลก” โดยมีนโยบายและงานสำคัญที่จะเร่งดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

1) **จัดตั้งศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร** โดยเป็นศูนย์บริการร่วมที่ครอบคลุมทุกจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถติดต่อสอบถาม และรับเรื่องร้องเรียน คลายทุกข์ ให้แก่เกษตรกร ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว

2) **สร้างครอบครัวเกษตรกร บูรณาการงานเข้มแข็ง** เน้นการทำงานแบบครอบครัวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เข้มแข็ง ซึ่งทุกคนทุกหน่วยงาน ต้องทำงานเป็น Team Work เพื่อการทำงานแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

3) **ขับเคลื่อนภารกิจการกำกับดูแลสินค้าเกษตรด้วยการยกระดับ MR. สินค้าเกษตร** โดยสินค้าเกษตรทุกชนิดต้องมีผู้รับผิดชอบหลักที่สามารถทำงานเชิงรุก แก้ปัญหาได้ถูกจุดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

2.2 **การรับมือกับภัยธรรมชาติ** จะต้องวางแผนมาตรการต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกันการแก้ไข และการฟื้นฟู เมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกชนิด

2.3 **ประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง** โดยปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร ผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อควบคุมการนำเข้า การกักตุน และเก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด

2.4 การยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร ได้แก่

1) **ผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง** ด้วยการสร้าง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

2) **ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร** โดยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรมีเครื่องมือ เครื่องจักรกลของตนเอง พร้อมเป็นผู้ให้บริการด้านธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งตอบโจทย์กลุ่มประชากรภาคเกษตรยุคใหม่

2.5 **การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร** ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG / Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซึ่งข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

2.6 **การอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร** ด้วยการพัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร ซึ่งเป็นอีกหนึ่งนโยบายสำคัญของการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน เป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน โดยจะเดินหน้าต่อยอด พัฒนาสร้างระบบประกันภัยให้แก่เกษตรกรไทย

ภาคผนวก

สถานที่ติดต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานในสังกัด

- **กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : Ministry of Agriculture and Cooperatives**
<http://www.moac.go.th/>
- **สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ :**
Office of the Permanent Secretary Ministry of Agriculture and Cooperatives
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2281 5955, 0 2281 5884 ■ โทรสาร 0 2281 0979 ■ [http:// www.opsmoac.go.th/](http://www.opsmoac.go.th/)
- **กรมการข้าว : Rice Department**
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2561 3056 ■ โทรสาร 0 2561 3236 ■ <http://www.ricethailand.go.th>
- **กรมชลประทาน : Royal Irrigation Department**
811 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2241 0020-29 ■ โทรสาร 0 2241 3025 ■ <http://www.rid.go.th/>
- **กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ : Cooperative Auditing Department**
12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2628 5240-59 ■ โทรสาร 0 2282 5881 ■ <http://www.cad.go.th/>
- **กรมประมง : Department of Fisheries**
50 เกษตรกลาง ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2562 0600-15 ■ โทรสาร 0 2562 0564 ■ <http://www.fisheries.go.th/>
- **กรมปศุสัตว์ : Department of Livestock Development**
69/1 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2255 1368 ■ โทรสาร 0 2251 0986 ■ <http://www.dld.go.th>
- **กรมพัฒนาที่ดิน : Land Development Department**
2003/61 หมู่ 5 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2941 1968-85 ■ โทรสาร 0 2941 2227 ■ <http://www.ldd.go.th>
- **กรมฝนหลวงและการบินเกษตร : Department of Royal Rainmaking and Agricultural Aviation**
เลขที่ 2345 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2109 5100-18 ■ โทรสาร 0 2109 5144-5 ■ <https://www.royalrain.go.th>
- **กรมวิชาการเกษตร : Department of Agriculture**
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0151-7 ■ โทรสาร 0 2579 5248 ■ <http://www.doa.go.th>
- **กรมส่งเสริมการเกษตร : Department of Agricultural Extension**
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0121-8, 0 2940 6080-95 ■ โทรสาร 0 2579 3018 ■ <http://www.doae.go.th>

- **กรมส่งเสริมสหกรณ์ : Cooperative Promotion Department**
12 ถนนกรุงเกษม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2628 5133-4 ■ โทรสาร 0 2282 6078 ■ <http://www.cpd.go.th>
- **กรมหม่อนไหม : The Queen Sirikit Department of Sericulture**
2175 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2558 7924-26 ■ โทรสาร 0 2558 7927 ■ <http://www.qsds.go.th>
- **สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : Agricultural Land Reform Office**
ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2282 9004, 0 2282 9006, 0 2282 9035-38 ■ โทรสาร 0 2281 0815 ■ <http://www.alro.go.th>
- **สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : National Bureau of Agriculture Commodity and Food Standards**
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2561 2277 ■ โทรสาร 0 2561 2096 ■ <http://www.acfs.go.th>
- **สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร : Office of Agriculture Economics**
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2940 7224-6 ■ โทรสาร 0 2940 7210 ■ <http://www.oae.go.th>
- **สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) : Highland Research and Development Institute (Public Organization)**
65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0 5332 8496-8 ■ โทรสาร 0 5332 8494 ■ <http://www.hrdi.or.th>
- **สำนักงานพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) The Golden Jubilee Museum of Agriculture Office (Public Organization)**
ถนนพหลโยธิน หลักกิโลเมตรที่ 46-48 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทรศัพท์ 0 2529 2212-13 ■ โทรสาร 0 2529 2214 ■ <http://www.wisdomking.or.th>
- **สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) : Agricultural Research Development Agency (Public Organization)**
2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 7435 ■ โทรสาร 0 2579 7235 ■ <http://www.arda.or.th>
- **การยางแห่งประเทศไทย : Rubber Authority of Thailand**
79 หมู่ 16 ตำบลช้างกลาง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์ 0 7549 1570-2 ■ โทรสาร 0 7549 1343 ■ <http://www.reothai.co.th>
- **องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร : Marketing Organization For Farmers**
101 ถนนย่านพหลโยธิน แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2279 1186 ■ โทรสาร 0 2278 0139 ■ <http://www.mof.or.th>
- **องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย : Dairy Farming Promotion Organization of Thailand**
เลขที่ 101 ถนนกำแพงเพชร แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2279 8611-3 ■ โทรสาร 0 2279 8603 ■ <http://www.dpo.go.th>
- **องค์การสะพานปลา : Fish Marketing Organization**
149 ถนนเจริญกรุง 58 แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ
โทรศัพท์ 0 2111 7300 ■ โทรสาร 0 2211 5899 ■ <http://www.fishmarket.co.th>

รวบรวมและจัดทำโดย
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

